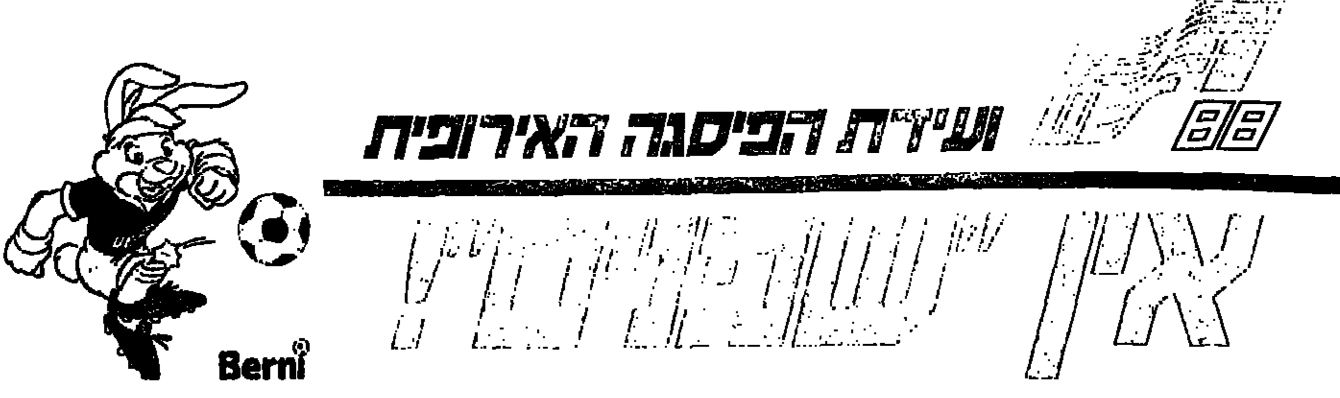

מעריב
"מעריב לילדים" בעמודים 21–23
שוער ספרד זוביזרטה:
פתיחה טובה ב"יורו"88"
אדריאן דנטלי (בתצלום):
"פייט" בגמר הנ.ב.א.
שטפי גראף (בתצלום):
...ועכשיו ווימבלדון
42
נהגים בלבד ירכשו
חיית-כרך אמיתית!
CORSA
swing
אופל קורסה סוינג
במבצע אמיתי!
CORSA
דגם | מחיר מחירון | מחיר מבצע | הרווח שלך
4 דלתות קוד 96668 | 28,891 ש"ח | 26,993 ש"ח | 1,898 ש"ח
5 דלתות קוד 98668 | 27,403 ש"ח | 25,800 ש"ח | 1,603 ש"ח
בנוסף אפשרות לאשראי
עד 85% ממחיר המכונית (לא כולל מע"מ) באמצעות חברת מימון
כולל מע"מ לפי מחירון 013/88
OPEL
Backed By The Worldwide
Resources of General Motors
GM
משרד ראשי ותצוגה: פ"ת, ק. אריה, היצירה 6. טל' 9231873;
אולמות תצוגה ליאו גלדברג בע"מ.
ירושלים: שלומציון המלכה 15, טל. 234536; חיפה: דרך יפו 132, טל. 530281,
חדרה: "מוסך כהן", שכונת ביאליק, טל. 31379; רחובות: "מוסך צמל",

מישל פלאטיני, לשעבר מלך הכדורגל של אירופה, משמש באליפות הנוכחית רק פרשן של "ל'אקיפ" ושל הרדיו והטלויזיה הצרפתיים ◻ ניכר שהוא קצת מתוסכל מהעובדה שהחגיגה הזו קצת רחוקה מליבו ◻ מתרכז כיום בתשובות לשאלות קוראים וראיונות לקשורת ◻ הנה מבחר מתשובותיו, השבוע

מישל פלאטיני, "מלך-אירופה", נמצא עתה בגרמניה, כפרשן של עתון הספורט "ל'אקיפ". ניכר שהוא מתוסכל, בעיקר מן העובדה שאלופת אירופה עד לטורניר זה, צרפת, איננה משתתפת בחגיגה הנוכחית. הצרפתים עוקבים איפוא אחר "ועידת הפיסגה", בקנאה רבה. פלאטיני חש זאת היטב: הוא נדרש להשיב על שאלות שונות ומשונות, מדי יום – על ידי העתונאים שהגיעו לגרמניה ובעיקר על ידי מאות קוראים ומאזיני רדיו, שמציפים אותו, בשאלותיהם, בציפיה שישיב להם מענה מקצועי נאות. עוד סוג של תראפיה...

הנה מבחר מן השאלות שעליהן השיב בימים האחרונים, גדול שחקני צרפת ואחד מכוכבי אירופה עד לשנה שעברה.

המהפיכה האיטלקית

– האם הכדורגל האירופי ימשיך במגמה שהחלה מסתמנת בו לפני כמה שנים; הוזה אומר ימשיך להיות יותר ויותר התקפי ?

+ פלאטיני: הכדורגל באמת נעשה הרבה יותר התקפי בשנים האחרונות – וזה טוב, כי הוא גורם הנאה לקהל. להערכתי ולטעמי, אין לצפות בעתיד הקרוב לשינוי קיצוני.

ניקח לדוגמא את נבחרת איטליה: שנים רבות היה הכדורגל האיטלקי מאופיין במשחק ההגנה שלו. כשהיו אומרים איטליה, מייד היו חושבים על ההגנה המעולה של ה"סקוודרה אזורה", שעליה למעשה התבסס כל המשחק שלה. והנה היום, כאליפות אירופה 88' אנו רואים נבחרת איטלקית צעירה המחליפה פנים וגם שיטת משחק. זו נבחרת איטלקית התקפית. זה חדש וזה טוב, ולכן אני סבור שהכדורגל האירופי ימשיך להיות התקפי.

היתה תקופה, שהחלוצים אמורים היו לתקוף יחד עם הקשרים האופנסיביים. היום, כל כדורגלן על המגרש מחפש את השער.

דנמרק עדיין לא בשלה

– מה דעתך על הנבחרת האדומה של דנמרק? אמנם היא הפסידה לספרד במשחקה הראשון (2–3), אבל האם בכלל הגיע זמנה לזכות בתואר כלשהו?

+ פלאטיני: אינני יודע אם הנבחרת הדנית כבר הגיעה לבגרות מלאה. אינני מתכוון לשחקנים עצמם, אלא לנבחרת כצוות. צריך להבחין בין השניים. הדנים, בדיוק כמו הצרפתים, אינם רגילים לתארים, כך שיש להם בעייה, וזאת למרות העובדה שהם עולים למגרש בכל משחק במטרה אחת – לנצח. תמיד לנצח.

לדעתי, הנבחרת הזאת צריכה היתה לקחת את עצמה בידיים בצורה הכי רצינית שאפשר – מכיוון שהזמן פועל לרעתה. השנים חולפות עוברות – והכדורגלנים מתבגרים.

– פראנץ בקנבאואר, מאמן-מנהל נבחרת מערב גרמניה, אמר ערב האליפות שנבחרתו איננה מועמדת לזכות בתואר האירופי, למרות שהיא מארחת הטורניר. האם לדעתך ההצהרה הזאת באה כדי להקל על הלחץ שבו הוא ונבחרתו נמצאים ?

+ פלאטיני: כן, בקנבאואר בלחץ. כולם יודעים זאת היטב. הדבר מורגש ונראה בעין. אבל יחד עם זאת, אני חושב שהוא צודק.

באליפות אירופה הנוכחית אין פייבוריטיות – ורואים זאת כבר לאחר סידרת המשחקים הראשונה. מי היה מאמין שאייר תנצח את אנגליה?

אני סבור כי באליפות אירופה הקודמת, שנערכה בצרפת לפני ארבע שנים, נבחרתנו היתה יותר פייבוריטית מאשר המארחת הנוכחית, גרמניה.

אין סודות

– האם אנו צפויים להבחין בשינויים טאקטיים, מצד כמה נבחרות באליפות זו ?

+ פלאטיני: התשובה מאד פשוטה: לא!

היום, עם אמצעי תקשורת כל כך מפותחים כשכל משחק בינלאומי מצולם בטלויזיה וכל מאמן משיג את קלטת השידור, צופה בו שעות ולומד את יריבו, כדי לדעת בידוק מה יש בנבחרת שתתייצב נגדו, ומה אין – אין סודות טקטיים. אין "שפנים".

זה נכון לפני כל משחק בין ארצי ובינלאומי, אחת כמה וכמה באליפות אירופה, כאשר כל מאמן עושה את שיעורי הבית שלו. למעשה, הצלחתו והצלחת נבחרתו תלויים בשיעורי הבית הללו...

המסקנה: אי אפשר עוד להפתיע רבות באליפות מהסוג הזה. הדבר היחיד שיכול להשפיע זו מידת יכולתם של השחקנים להשתחרר מהלחץ הטבעי שהמעמד הרם מטיל. כל משחק הוא איפוא סיפור חדש ואם נבחרת גם צריכה להיחלץ ממצב מביך של הפסד (ראה הולנד אחרי בריה"מ, השבוע; או אנגליה אחרי אייר ודנמרק אחרי ספרד...) – השחקנים הם שקובעים את מה שיתרחש בשדה, לא המאמן שהורה להם כיצד לשחק...

לא יחזור!

– מדברים הרבה על החוליגנים. גם בגרמניה נעצרו השבוע כמה עשרות בריוני כדורגל. האם יש סיכוי, למעשה חשש, שאירועי "הייזל" (אמון בריסל 85') יחזרו על עצמם ?

+ פלאטיני: אינני חושב שהאירועים האיומים של איצטדיון הייזל, יתרחשו שוב... זו היתה דראמה טרגדיה גדולה, אסון מחריד. כולם למדו את הלקח, כך יש לקוות. כדבר הזה מתרחש פעם אחת (כך אני רוצה להאמין...). ■

שבועספורט

מודעות: גילת שניידר טל': (03)439442

עורך: אלכס דורון
עריכה: טובי פולק
עריכה גרפית: לוסי קזמיר, יגאל אופיר
צלם: עדי אבישי
עורך מדור הספורט: אבי בטלהיים

בשער

זיו קושניר (הפועל ראשל"צ) מתעופף לשער מול שלושה שומרים ממכבי ראשל"צ בגמר־יד. הערב, סיבוב נוסף, בגמר הגביע (צילום: עדי אבישי)

מה בגליון

שמעון אמסל[ם] (עם הכדור), אויר למרס[ר]

חיים קשים למרסר מול איציק כהן, באימונים

נדב הנפלד. מבטיח רבות האם יקיים?

דורון ג'מ[צ'י] עכשיו ב... עליו

אפורים בסל

נבחרת כדורסל חדשה לחלוטין יש עתה לישראל – צוות של לוחמים אפורים ■ מי אמור לתת בה מעתה את הטון? ■ מה מצפים מהצעירים הגבוהים? ■ מה תפקידם של הקפטן ג'מצ'י וה"סנטר" מרסר? ■ היום יוצאת הנבחרת למבחן באיטליה, בסוף החודש תמריא לקדם אולימפי בהולנד – אבל המשימה האמיתית שלה היא רק בשנה הבאה: לחזור לדרג א' באירופה

קובי שם טוב

בדיוק לפני שנה התמודדה נבחרת ישראל בטורניר דרג ב' בבולגריה. במשחק עם המארחים נפצע לאבאן מרסר ונוטרל. למחרת, במשחק הגורלי עם נורווגיה, אמור היה עופר פליישר לפתוח בחמישייה ויחד עם האווי לאסוף להילחם עם ה"בירionים הנורווגים" מתחת לסל.

שעה ומחצה לפני פתיחת המשחק, אי אפשר היה להחליף מלה עם פליישר. הוא היה לבן יותר מהתלבושת שעליו. במהלך העונה ההיא, שבה שיחק בהפועל ת"א, לא היו לו ביחד דקות משחק כמו שתוכננו לו בידי המאמן מוישל'ה וויינקרנץ למשחק עם נורווגיה. כמעט מקרה קלאסי של סינדרלה: סיפור של שחקן ספסל נצחי, שקיבל הזדמנות חד פעמית – ועמד להיות כמעט גיבור לאומי.

אבל סינדרלות יש רק באגדות. פליישר לא הצליח להתמודד עם המתח והגבוהים של נורווגיה. הוא הוחזר לספסל לאחר כמה דקות ולאסוף נאלץ לשחק מתחת לסל, לבדו.

עשור של הידרדרות

הבוקר עמדה נבחרת הכדורסל לצאת לאיטליה, לטורניר מבחן לקראת לקדם האולימפי – לאחר שהתאמנה קודם לכן במכון ווינגייט. מי שעקב אחרי האימונים הללו ראה הפעם שפליישר מתאמן עם החמישייה הראשונה. עשה זאת די בהצלחה – ולו רק בגלל העובדה שהעונה קיבל יותר ביטחון בגליל, אצל מולי קצורין. גם אם הדבר נעשה מחוסר ברירה – בסופו של דבר ישראל עשויה רק להרוויח מכך.

סיפורו של פליישר הוא דוגמא אחת לתהליך שעבר על הכדורסל הישראלי בעשור האחרון.

כמעט 10 שנים חלפו מאז זכתה ישראל, בפעם היחידה בתולדותיה, במקום השני באליפות אירופה, בטורינו. אלא שמאז החל גם תהליך ההידרדרות ובשנתיים האחרונות ירדה ישראל פעמיים לדרג ב' – ועכשיו גם נשארה בו.

סיבות רבות לירידה עקבית זו והעיקרית שבהן: הזנחת הטיפול בישראלים והתבססות מוגזמת על מתאזרחים. נראה, שהשנה מתחילה הנבחרת בתהליך שיקום, שאת פירותיו אנחנו אמורים לקצור אולי בקייץ הבא, בטורניר דרג ב' של אירופה, שממנו אמורה ישראל לחזור, כך מקוים כולם, לדרג הבכיר יותר ביבשת.

כמה סימנים מעידים על הבנייה לטווח ארוך: הראשון, שבא בעיקבות הוראת פיב"א, היא שיתופו של מתאזרח אחד בלבד בסגל (במקרה זה לאבאן מרסר). שאר השחקנים הם ישראלים ורובם צעירים, בסביבות גיל 20. כיוון שרובם אפורים, הם מסגלים לעצמם אופי של לוחמים. משקל רב ניתן כיום בסגל, לישראלים הגבוהים: לא פחות מחמישה גבוהים כחול לבן, מתאמנים שם כעת. ניכרת גם מגמה ברורה של איגוד הכדורסל, להשקיע מאמץ רב בשיקום הנבחרת.

תרגיל מנהיגות

ניתוח ראשון של הרכב הסגל – שעדיין לא נבחן בשום טורניר רשמי – מראה כמה שינויים מרכזיים, שאמורים להציג נבחרת חדשה לחלוטין, מזו שירענו בשנים האחרונות.

השינוי העיקרי, לדעתי, כרוך בפרישת מיקי ברקוביץ. שנים רבות "סחב" מיקי את נבחרת ישראל, כמו את מכבי ת"א, כמעט לבדו. מיקי היה מנהיג טבעי, שגם במדינות אחרות מתקשים למצוא לו מחליף שימלא אחר הפונקציות השונות אותן הוא מביא איתו למגרש. בנוסף להיותו קפטן, ידע מיקי לסחוף את השחקנים לתצוגות שיא באירועים החשובים ביותר. שני סלי ניצחון שלו, חשובים מאין כמוהם, ייזכרו עוד זמן רב: הראשון, נגד אלופת אירופה, יוגוסלאוויה, באליפות אירופה 1979, שניות בודדות מהסיום. הסל הנוסף, לפני שנתיים, ביר'אליהו, נגד צ'כוסלובקיה – בזכותו עלתה ישראל לאליפות העולם.

את תפקיד הקפטן בנבחרת קיבל עכשיו דורון ג'מצ'י – שחקן שונה לגמרי ממיקי. את "תרגיל המנהיגות" הראשון שלו, ביצע ג'מצ'י יום לפני יציאת הנבחרת לטורניר דרג ב' האחרון בבולגריה, כשהתייצב, בשם כל השחקנים, לפני ראשי האיגוד ודרש תמורה הולמת, לשחקנים שמתאמצים ומשקיעים זיעה וזמן במדים הלאומיים. צעדו הביא במישרין להקמת הקרן לשחקני הנבחרת. אולי בעתיד גם תוכר זכותם לתמורה הולמת, מיידית, כמקובל כיום בעולם.

אבל עכשיו יצטרך ג'מצ'י להוכיח מנהיגות גם על המגרש. בניגוד ליחסי הכוחות העדינים השוררים בינו לבין מיקי במכבי ת"א – שם, עושה רושם, כבר הגיעו השניים להבנה ולדו קיום מסויים – בנבחרת, פינה לו מיקי את הזירה, לחלוטין וג'מצ'י אמור להיות כיום הכח המוביל. זה עוד אחד מסידרת המבחנים שבה מעמידים אותו כולם.

על פי הרכב הסגל שבונה המאמן רלף קליין, נראה שדורון הוא למעשה הכוכב היחיד. מרבית המשחקים יהיו מבוססים עליו – משהו בסיגנון ניקי גאליס ביוון, דרזן פטרוביץ' ביוגוסלאוויה, או ייקל המערב גרמני. השאלה היא אם סגנון זה מתאים לישראל.

יוון של גאליס מציגה גם את יאנאקיס, ובנוסף לפטרוביץ' יש ליוגוסלאויה עוד שחקנים שיכולים להציע מנת נקודות מספיקה לנצחונות. רוב הקבוצות באירופה ידעו להסתדר עם הברקותיו של דורון. במהלך משחקיו במכבי ת"א, למד ג'מצ'י, אם כי לא בצורה מושלמת עדיין, להעביר את הכדורים לשחקנים הפנוים, שעה ששני יריבים סוגרים עליו. דבר דומה הוא ייאלץ לעשות גם בנבחרת. השאלה היא, אם בנבחרת יהיו לו אותם כוכבים, כמו במכבי, שיידעו לסיים בסל את ההתקפות שבהן ייסגר הרמטית.

עמוד התווך השני

ותיק נוסף – מבחינת הגיל, יותר מאשר במספר ההופעות בנבחרת – הוא לאבאן מרסר, שאמור להיות עמוד התווך השני. מרסר יידרש לשאת כמעט לבדו בעומס העבודה מתחת לסלים. הוא יזכה לעזרה רק מהצעירים שלידו – פליישר, איציק כהן, תומר שטיינהאואר, שמעון אמסלם וניר רכליס. לאבאן הוא המתאזרח היחיד כיום בנבחרת – תופעה שלא היתה בנבחרת זמן רב (אחרי טורינו 79' שיחקו בנבחרת ג'ים בוטרייט וג'ון ויליס).

היתרונות של מרסר ברורים – אך גם חסרונותיו. אפשר יהיה לנצלו בצורה נכונה, שלא תוציא ממנו את המיץ במשחק אחד או שניים. השאלה היא: עד כמה יזכה להבנה מצוות המאמנים ועד כמה ישותף במשחק. מה שתלוי בעיקר ברכזים.

החיסרון העיקרי בכל הקשור בתוכנית מרסר, שאמורה, לפחות על הנייר, להחזיר את הנבחרת לדרג א' באירופה – שהכדורסלן הענק הזה עומד בכל זאת לפני סיום הקריירה שלו. מה יהיה כאשר יפרוש מהנבחרת? כיצד יוכלו הישראלים בלבד להילחם מתחת לסלים? האם יימצא מתאזרח אחר שיבוא במקומו?

בכל מקרה, על ספסל המחליפים יישבו עד אז, לפחות שניים משלושת הבאים בחשבון: שמעון אמסלם, תומר שטיינהאואר ואיציק כהן. הם אמורים לתת למרסר את האוויר שלו הוא זקוק במשחקים המכריעים. לפחות שניים מהשלושה – כהן ואמסלם – חזקים פיסית, ומסוגלים להתמודדויות קשוחות ביותר. כהן זכה במכבי ת"א מקליין, לקרדיט רב, במיוחד בסיום העונה האחרונה. אמסלם ראה רוב הזמן את הספסל – אך נראה כי עובדה זו עדיין לא פגעה במוטיווציה שלו. שטיינהאואר, בדומה לפליישר, שותף רבות במהלך העונה במדי מכבי חיפה ורכש ביטחון עצמי. שלושתם נותנים לנבחרת עומק, שלא היה לה בעבר. אליהם יצטרף בעת הצורך גם ניר רכליס, שחקן חמישייה לכל דבר במכבי ר"ג, שיכול לשחק גם בחוץ – עוד לוחם אפור, אבל מן הסוג שישראל דווקא זקוקה להם כיום ובמינון גבוה יותר מבעבר.

היחיד שחסר לי, להשלים באורח טבעי את רשימת הגבוהים הזו הוא אמיר בינו, שהוכיח השנה שהוא מסוגל להתמודד בצורה מכובדת עם רוב ה"סנטרים" בליגה – כולל שחקנים מתוצרת חוץ, חלקם אפילו ברמה אירופית כבירה. מעניין מה היו השיקולים לוותר עליו.

הצ'אנס של עמוס

גם הקו האחורי של הנבחרת, כולל הפעם צעירים רבים. לאחר שחיים זלוטיקמן פרש (בינתיים) ומוטי דניאל שוחרר (רק מהמשימה הקרובה), ימצא דורון לידו את נדב הנפלד – אחד הצעירים שעליהם תהיה הנבחרת בנויה בעשור הקרוב. הוא מביא איתו, בנוסף ליד טובה, גם הבנת משחק וראיית מגרש פנטסטית; אחד השחקנים שיכול להפעיל מצויין את הגבוהים שמתחת לסל ולשחק סס בעצמו, כשצריך. השילוב בינו לבין ג'מצ'י, באותה חמישייה, מבטיח איום מתמיד על הסל, גם מבחוץ וגם מבפנים.

משלים הפעם את הקו האחורי עמוס פרישמן – בן 24, שמחכה כבר זמן רב להוכיח עצמו כמי שמסוגל להשתלב בהצלחה בחמישייה הראשונה בסגל הלאומי. ניפויים של חן ליפין וישראל אלימלך, השאיר אותו במאבק רק עם עדי גורדון. מבחינתו של עמוס, זה מאבק לא קל. שניהם קלעים טובים ושחקני הגנה לא פחות טובים. יתרונו של פרישמן – בנסיון שצבר העונה בהפועל ת"א, שנה היתה לו עונה טובה במיוחד. הרכז השלישי הוא אורן שמר מאיתן/גנת – עוד אחד מהצעירים, שזימונו מצביע על הכיוון החדש בנבחרת ישראל.

את רשימת הרכזים ושחקני החוץ משלימים ארי רוזנברג וליאור ארדיטי. ארי, ממצטייני אליפות אירופה האחרונה (למרות ירידת הנבחרת לדרג ב'), היה גם בין הבולטים בנבחרת בטורניר בבולגריה. במשחק הגורלי עם המארחים ריכז היטב את המשחק בדקות האחרונות, אחרי שליפין ואלימלך יצאו בחמש עבירות. הוא עשה זאת מצויין, כולל שתי קליעות עונשין, שניות מהסיום, שהביאו במישרין את הניצחון. ארדיטי, התייבש לפני שתי עונות על ספסל מכבי ת"א. העונה, במכבי ר"ג, נולד מחדש. כמו ארי לא יתבייש לזנק על הפארקט ולהילחם בחירוק שיניים על כבוד הנבחרת.

הכלבויניק

ואחרון, אם כי לא בסדר החשיבות, אבי מאור – שחקן כלבו, זו ההגדרה שלו. משחק בחוץ ובדרך כלל מהווה בורג חשוב במשחק הטקטי של התקופה. לא זה שיקח את הזריקה האחרונה, אבל מי שיקבל ממנו את החסימה לזריקה הזו, יכול להיות שקט. בטורניר דרג ב', שאליו הוזמן לאחר תקופה ארוכה בה נעדר מהנבחרת, מילא בהצלחה את תפקיד הגבוה השני, אחרי שמרסר נפצע. שחקן למשימות מיוחדות, שבדרך כלל מתבקש לשתק את קלע היריב. מרבית קלעי הליגה מורידים את הממוצע שלהם, כשהם משחקים מולו.

עד כמה הוא אחראי וממושמע, יעיד הסיפור הבא: באותו משחק עם בולגריה, יצאו שני הרכזים, אלימלך וליפין, בחמש עבירות. גם רוזנברג, שהחליפם, החל לצבור עבירות. התעורר חשש שאם תיאלץ הנבחרת להיכנס להארכה, לא יהיה לה אז רכז טבעי.

מאמן נבחרת פולין, אנדז'יי קוחר, שבא לעקוב אחרי הטורניר, ניגש בסיום המשחק לויינקרנץ ושאל אותו: "אם גם ארי היה יוצא בחמש עבירות. למי היית נותן לרכז, לברקוביץ או לג'מצ'יז". מוישל'ה השיב לו בגלוי: "לאיש משניהם. הייתי מטיל את המשימה על אבי מאור ואני בטוח שהוא היה עושה זאת בצורה הטובה ביותר. הוא פשוט עושה כל מה שאומרים לו".

וכאלו הם רוב השחקנים שבנבחרת היום: לוחמים, אפורים, ממושמעים. יעשו כל כל מה שיאמרו להם.

הנבחרת הזו אולי לא תביא אותנו לאולימפיאדת סיאול – כי הטורניר שם קשה והיריבות "גדולות" (ביניהן, בריה"מ, איטליה, ספרד ויוגוסלאוויה...) – אבל יש תקווה שהטורניר הזה ישמש לה כור היתוך והכנה למשימה היותר חשובה: אליפות אירופה, בשנה הבאה. ■

משה לרר

"יורד" על הפועל

שבוע השיחות השני שלי עם יהושע רוזין, הוקדש, ברובו, להפועל ת"א. יהושע לא נכנס לצרות המנהליות של האגודה. הפעם הוא "יורד" על המאמן משה ויינקרנץ ומצביע על שגיאות שלו במהלך העונה שחלפה.

יהושע אינו מצטרף ל"חגיגת חיים זלוטיקמן", שהחלה אחרי נצחון הפועל ב"דרבי" השני באוסישקין. הוא תולה את הפסד הליגה של הפועל, בין השאר, בהחלטת ההנהלה והמאמן להשעות את ג'ונתן דלזל, החלטה שפגמה, לדעת יהושע, במשחק הקבוצתי וסללה את הדרך למשחק האישי של זלוטיקמן.

כי זאת לדעת: יהושע אף פעם לא אהב וגם כיום אינו אוהב סוליסטים.

השבוע שוחחנו גם על מאמנים. יהושע נושא אתו מטען של מרירות בנושא זה. אני מנסה לומר לו, לרכך, לרפד את ההרגשה בכך ש"דור הולך ודור בא יהושע, וככה זה בכל מקצוע – ולא רק בכדורסל".

אבל אני מכיר אותו. זה לא עוזר הרבה.

יהושע אולי מסכים כאשר מדובר בהוראה (הוא מורה בגימלאות). אבל בכדורסל – הוא לא מקבל את פסק הדין של הביטוח הלאומי. כדורסל זה כדורסל; אפשר לאמן גם בגיל 70 (עובדה !); ואם מישהו מהצעירים רוצה להתמודד – בבקשה. יהושע מוכן.

הוא מגנה את מה שהוא מכנה "השיטה" ויוצא חוצץ נגד מאמנים הרוצים לרשת אחרים בטרם עת.

הזירה שלך יהושע.

לקחו את לאסוף, ומה כבר עשו אתו?

הפועל ת"א ביצעה לקראת העונה רכישה, שעל הנייר היתה אחת החשובות ביותר. לראשונה הצליחה הפועל לחקות בהצלחה את מה שמכבי ת"א עשתה במשך שנים רבות: היא "חטפה" וצירפה לשורותיה את האווי לאסוף, בהותירה את מכבי עם שני שחקנים גבוהים בלבד, בעוד שמאגר הגבוהים בהפועל עומד על שלושה. משמעותי.

ומה אנחנו עתידים לראות במהלך העונה?

– שחקן שבשנת 1986 היה בשיאו הן בנבחרת הלאומית (מקום 7 באליפות העולם בספרד) וגם במכבי ת"א (אלופה, מחזיקת גביע, גמר גביע אירופה) – יושב על הספסל של הפועל במשך עונה שלמה. עד כמה שראיתי משחקים – אני לא זוכר שהוא שותף יותר מ־10 דקות במשחק.

מה, אם כן, היתה ה"חכמה" מאחורי החתמתו של לאסוף?

אני יכול, בקושי רב, לקבל את קו המחשבה שמה שהיה טוב למכבי במשך שנים (צירוף שחקנים, כוכבים בקבוצותיהם, במטרה להחליש את הקבוצות היריבות) טוב פעם אחת גם להפועל. במחשבה נוספת היה זה אפילו צעד נבון.

אבל מצד שני, מדוע לא ניסה המאמן ויינקרנץ לשחק עם שלושה גבוהים?

עם שלושה גבוהים היה מוישל'ה מעמיד את מכבי ת"א, וגם את שאר הקבוצות, ב־Match Up (שחקן מול שחקן) משמעותי. יתכן שלקבוצות האחרות לא היתה תשובה וזה היה מעניק לו יתרון ברור.

יהושע, עם שלושה גבוהים אי אפשר לרוץ והשאלה הראשונה היא אם אתה בכלל רוצה לשחק עם שלושה גבוהים?

– למה לא ? לפחות בפרקי זמן מסויימים במהלך משחקים. אבל ששחקן בגובה של 2.10 מ' לא ינוצל במשך כל העונה ? ! – אני חושב שזו שגיאה של המאמן. שגיאה מקצועית.

ג'ונתן דלזל – פיספוס

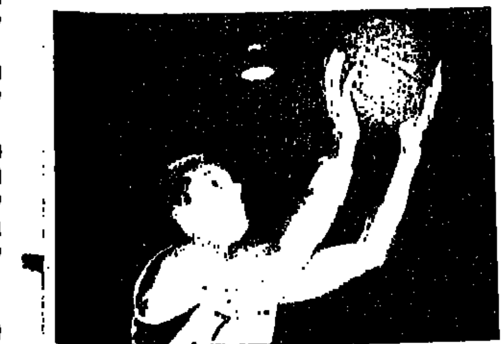
כשראיתי את ה'דרבי' הראשון העונה ביד־אליהו, שבו הובילה הפועל ביתרון גדול ודלזל היה אחד מכוכבי המשחק – הבנתי שהוא ממש "נדבק" לקבוצה. שיתוף הפעולה שלו עם לאבן מרסר, טאונס, פרישמן ומה שמו, איימוס - היה מושלם.

זה היה בתחילת העונה וכאשר שאלו אותי בקשר לסיכויי הפועל העונה – אמרתי שהפועל נראית לי הפעם טובה יותר מתמיד. מכבי עודנה בתחילת הדרך, הרכבה עוד לא הספיק להתגבש (בארלו, סימס ומוטי דניאל חדשים בקבוצה). לפי ה'דרבי' הראשון – יש להפועל 70% סיכוי לקחת את האליפות.

העונה נמשכה ואז, סמוך לתחילת משחקי הפליי־אוף, אירע המקרה עם ג'ונתן דלזל. לכשעצמו – לא טוב ולא יפה, בין אם היה זה ביוזמתו או ביוזמת עורך־הדין שלו. בגלל בעיות כספיות פרש דלזל ולא שותף בכמה משחקים. או אז נכנס לתמונה חיים זלוטיקמן, שהיה בסדר.

הסכסוך עם דלזל חוסל, עקב הבטחות שונות ולהנהלה, כך זה נראה, לא היה חשוב במיוחד מה נעשה אתו. הוא ישב על הספסל ואף אחד לא התרגש מזה.

הנהלה, הנהלה, אבל היכן המאמן במקרה זה? אין לו מה לומר?

– זה בדיוק. אתה המאמן, מוישל'ה ויינקרנץ. אתה קובע את ההרכב ומי ישחק. כיצד זה הסכמת עם הושבתו על הספסל ? והרי העדרו פגם מאוד במשחק הקבוצתי שלך ואתה ידעת זאת היטב. מה עשית ? – הצטרפת ללהקה שאמרה לדלזל: 'עשית שביתה – עכשיו שב בצד'. רצית 'להראות לו'...

ואז בא חיים זלוטיקמן, מנצח כסוליסט את ה'דרבי' השני וכולם מבסוטים עד הגג. ורק אני אומר שאם מכבי ילמדו כיצד לסגור את הפועל במשחק השלישי והקובע – הם ינצחו.

וכך היה. מכבי למדה את צורת המשחק של הפועל בצורה יוצאת מהכלל. זלוטיקמן לא עשה כלום במשחק האחרון, כי הוא לא היה בנוי על קבוצה, אלא על יכולת אישית.

ברגע שמכבי שמה הסגר על זלוטיקמן ועל טאונס – היא חיסלה את הפועל ת"א.

וזה היה נון שלך, מוישל'ה.

ומה עם איימוס?

מול רלף קליין שקיבל, למעשה, קבוצה מוכנה עם שובו מגרמניה, יכול היה ויינקרנץ לתכנן את צעדיו בראש שקט יותר: לדעתי – לא הוקדשה מספיק מחשבה כאשר החתימו את קארל איימוס.

לפני שנפתחה העונה, צריך היה המאמן לשאול, שוב ושוב האם איימוס הוא השחקן שהפועל היתה זקוקה לו העונה, שכן ידוע שאיימוס אינו שחקן התקפה, אלא בסך הכל שחקן הגנה, כזה שהכרנו עוד בזמן ששיחק במכבי רמת־גן.

העובדה שהפועל לא הגיעה לשום מקום, לא מדברת בזכות החתמתו של קארל.

שמואל יעקבסון

האצבע הקטנה של יעקבסון

המאמנים הצעירים האלה. אתה שואל אותי למה אני כועס? – ובכן, עם כל הכבוד לצעירים – – –

כשאתה אומר צעירים – למי אתה מתכוון?

– לשרף, לוויינקרנץ, למליניאק, לכהנא, לקצורין, לכל הבחורים בהתחלה ובאמצע שנות השלושים. הם אמנם בחורים חרוצים, מהם גם כאלה עם פוטנציאל להיות מאמנים טובים, אבל הם + עסקנים מסויימים כרתו, לדעתי, דור שלם של מאמנים בגילים שבין 40 ל־55.

זו האשמה כבדה מאוד יהושע, מדוע לדעתך היה עליהם "לכרות דור שלם של מאמנים", ובאיזו דרך הם פעלו, אם בכלל?

– למה ? זו באמת השאלה. איך ? – בכתבות, בפרסומים בעתונות, בהשמצות ("זהו – זקן מדי"; "זהו – שום דבר"; "ההוא – אין לו מושג"). אחדים מהמאמנים הצעירים גרמו להורדת המוראל אצל מאמנים כמו זוהר כהן או ההוא, נו, מה שמו, זה שהבן שלו משחק כדוריד – קושניר.

אני לוקח למשל את שמוליק יעקבסון. מה שליעקבסון היה באצבע הקטנה – לכל המאמנים האלה עוד אין היום בראש. זה שהוא לא היה כל כך איש אמין – אני מקבל את זה. מלה שלו, לא תמיד היתה מלה. אבל מבחינה מקצועית? – מי מהצעירים של היום יכול בכלל להשתוות אליו ?

אני לוקח למשל את שמוליק יעקבסון. מה של'יעקבסון היה באצבע הקטנה – לכל המאמנים האלה עוד אין היום בראש. זה שהוא לא היה כל כך איש אמין – אני מקבל את זה. אבל מבחינה מקצועית? – מי מהצעירים של היום יכול בכלל להשחוות אל'ו ?

אחרי שנפצע בתאונה – ירד כוח העבודה של יעקבסון. הוא לא היה מסוגל להדגים פיזית. אבל אם היו מעמידים לידו בחור מוכשר שיודע לעבוד – יכול היה יעקבסון להמשיך ולעבוד עוד כמה שנים טובות בקרב קבוצות הצמרת. כי שם מקומו.

תחת זאת, הוא חוסל בידי עסקנים ומאמנים שכתבו־אמרו עליו ש"הוא לא שווה" !

יהושע, יש לך הרבה בלב על המאמנים הצעירים, אך מי מהם בכל זאת הצליח להשאיר עליך רושם העונה ?

– מבחינת הצעירים היו העונה רק שני מצליחנים וצריך להוריד בפניהם את הכובע: מולי קצורין מהגליל העליון, שקבוצתו זכתה בגביע המדינה, ואפי בירנבוים ממכבי רמת־גן, קבוצה שניבאו לה ירידה לליגה הארצית והנה היא בצמרת.

ובאשר לשאר המאמנים ?

– אני לא יכול להגיד שרלף קליין לא הצליח. הוא זכה באליפות, הוא הגיע לגמר גביע אירופה. נגד מנצחים אתה לא יכול להגיד שום דבר. הוא עוד המאמן הראשי בארץ. אבל שאר המאמנים?

ויינקרנץ – לא אליפות ולא גביע במשך שנתיים;

שרף – היתה לו קבוצה עם פוטנציאל טוב של שחקנים שחורים, לא הצליח בליגה ונכשל גם בגביע.

אתה המאמן, מוישל'ה ויינקרנץ, אתה קובע את ההרכב ומי ישחק. כיצד זה הסכמת עם הושבתו של ג'ונתן דלזל על הספסל ? העדרו פגם במשחק הקבוצתי שלך ואתה ידעת זאת היטב. מה עשית ? – הצטרפת ללהקה שאמרה לדלזל: 'עשית שביתה – עכשיו שב בצד'. רצית 'להראות לו'...

וזה היה נון שלך, מוישל'ה.

מארווין קסלר

מחליפים אותם כמו גרביים

מה דעתך, יהושע, על הפועל חולון ?

– טוב שמדברים על זה. השנה הם הביאו מאמן אמריקאי, שהתפאר במקום השלישי שתפסה קבוצתו. לא ראשון, לא שני, שלישי. בשבילי זה לא נצחון. זה לא הישג. זה כשלון.

אם המצב היה כזה אחרי השנה הראשונה ? – אני עוד יכול להבין. אבל המצב הזה כבר נמשך חמש שנים ! רבותי בואו ונחפש את הסיבות: אולי זה לא המאמן, אולי זה אלה שמביאים את המאמן, זה חברי המזכירות של הפועל חולון, אלה שבמשך כמה שנים מתבצרים בעמדות, מביאים מאמנים, מחליפים אותם כמו גרביים ואילו הם עצמם נשארים בתפקידיהם ?

אנחנו יכולים לומר על מכבי ת"א מה שאנחנו רוצים. כן הביאו שחקנים נכונים, לא הביאו שחקנים, אבל דבר אחד אי אפשר לומר עליהם: שהם נכשלו. אולי הם לא הצליחו כל כך הרבה, אבל הם מנצחים.

אבל אם אנחנו עדים לתופעה, כמו זו שבחולון, שבה במשך שנים משהו "לא דופק", וכולם שותקים – כדאי מאוד לבדוק היכן השגיאה. אולי זה המאמן ? ואולי זו ההנהלה שלא מבינה, שלא יודעת, שכופה עליו שחקנים ואז המאמן נכשל.

אלה הם נושאים שאף פעם לא בדקו אותם ולדעתי צריך לעשות חושבים. אי אפשר לבוא ולזרוק תמיד את האשמה במאמן. אולי גם ההנהלות עושות צעדים לא מתאימים; אולי גם אותן צריך להחליף ?

נגמר לו הגז

ברוריה ביגמן

אחד הלוקסוסים שמהם נהנה הכדורידן הישראלי, הוא קבלת נעליים למשחק, עפ"י צרכיו האישיים ותדירות שחיקתם. בני גוז שבספטמבר יחגוג 33 סתוים פרש בשבוע שעבר מפעילותו כשחקן. בעונתו האחרונה בליגה, כשחקן הפועל ר"ג – אליה חזר אחרי כמה שנים שרעה בשדות זרים – לא ביקש אפילו זוג נעלי משחק אחד. מדוע ?

"היו לי בארון מספיק נעלי משחק, והחלטתי שבתום העונה, כשאפרוש – לא אזדקק לנעליים נוספות. מכאן: אין לי עוד נעליים כדי לתלות אותן, כמו שאומרים בעת הפרישה", אמר גוז, ארבע פעמים כדורידן השנה של "מעריב ספורט", מי שזכה בכל תארי המלכות שיכול כדורידן ישראלי לזכות. (ראה מסגרת).

מה הביא את גוז – ה"סופר־סטאר" של הכדוריד הישראלי בעשור האחרון, שזכה להכרה בינלאומית עם שלוש זכיות ב"מלך השערים" באליפויות עולם – לפשוט עתה את החולצה מספר 17?

עניין של שחיקה

"לא, בשום אופן לא הגיל! הבעיה היא פסיכולוגית: לא הצלחתי העונה להגיע למצב של הכנה פסיכולוגית מתאימה למשחק. בעבר, כל משחק היה עבורי גמר גביע. היום, גמר הגביע הוא עוד משחק. אמנם, לפני כל משחק עדיין קיימת ההתרגשות השיגרתית, מעטה לעומת העבר, אבל עדיין מובילה לשרותים – אבל אין זו אותה רמת ריגוש כבעבר. גם אמצעים מלאכותיים כמו מנוחה, אוכל בזמן, ניתוח סיכויים וניסיון להלהיב עצמי – לא הועילו. פשוט נגמר לי. נשחקתי, אף כי יחסית לכוכבים בעולם, זו לא היתה קריירה ארוכה מאד", מודה גוז. את רזי הכדוריד למד רק כשהיה תלמיד י"א בתיכון אורט רמת־גן, כלומר בגיל 16–17.

אז נתגלה כשרונו, באליפות בתי־הספר. מאמני נוער מכל הקבוצות בגוש דן פתחו במירדף אחריו. אביו, יחיאל, האוהד מספר 1 שלו, היה מקורב להפועל ר"ג, פנה למאמן הנוער ישראל ברנר ויחד ניסחו מכתב זימון לבני, להגיע מיד להפועל ר"ג. אחרי שנה אחת, יחד עם עופר יופן ועופר גלס, אז כבר שחקני נבחרת הבוגרים של ישראל, צורף בני גוז לקבוצה הבוגרת של הפועל ר"ג, "אימפריית כדוריד" זוללת תארי אליפות וגביע.

"אני נזכר בקוריוז מאותה תקופה. ערב משחק הליגה הלאומית עם הפועל פ"ת (אז מאבק צמרת בין השתיים – ב.ב), לא רציתי לקום ממנוחת הצהריים שלי ולצאת לפגישה הקבוצתית שלפני המשחק. עד אז רק התאמנתי ולא שיחקתי אפילו דקה. רציתי לפרוש. אבי שיכנע אותי לצאת עם הקבוצה למשחק. הוציא אותי בכוח מהמיטה. אמר לי שהחוש השישי שלו אומר שאהיה המצטיין באותו יום. וכמו באגדות, להפתעתי ולהפתעת כולם, נכללתי בהרכב הפותח ונתתי הצגה. למחרת נכתב בעתונים: 'חיל אלמוני בן 19 ניצח את הפועל פ"ת'. כבשתי תשעה שערים.

שבוע אחרי כן, בדרבי עם מכבי ארזים, שוב נתתי הצגה ולמחרת היתה כותרת: 'גוז גנז את כבוד הארזים'. התוצאה מכל זה: בהרכב הקבוצה התחולל מהפך. שחקנים בכירים כיוסי קלוו'ני ופרץ גרינפלד, הוסתו בגללי מעמדותיהם. אחרי שלושה משחקים הדביקו לי שמירה אישית, וכך זה נמשך, עם שומר צמוד, שבע־שמונה שנים, כמעט בכל משחק".

להוציא את העונה האחרונה, שוב בקבוצת נעוריו שבמדיה זכה לתהילה, נשא בני על כתפיו את הפועל אזור והפועל רחובות ואת נבחרת ישראל. "לא הייתי המנהיג הקלאסי של מרכז־משחק.

מכונת שערים. יותר מ־2000 בקריירה (ראה מסגרת)

המנהיגות שלי התבטאה בהבקעת שערים. לא הייתי דברן גדול במגרש. היתה לי תדמית של שחקן אדיש, אבל זה רק כלפי חוץ. גם המאמנים לא הכירו אותי. תמיד טענו שאני עצלן ומזייף. אמרו שרק שיש טלוויזיה אני בסדר... נכון, הטלוויזיה ומשחקים קובעים, שיפרו את יכולתי. בבדיקת אינטליגנציה תחת לחץ, נמצא שיש אצלי שיפור ברמת התיפקוד במגרש. למרות שהייתי די סוליסט, לא פגע הדבר בקבוצה".

גם איגור ביאליק, המאמן הלאומי, בעידן המוצלח ביותר של הכדוריד הישראלי בין 1977 ל־1981, לא ידע בדיוק לעמוד על קנקנו של גוז: "נסענו ב־1979 לסדרת משחקים בינארציים בארבע מדינות. כל המסע היו בינינו עימותים על רקע מקצועי. במשחק שלפני האחרון, לא התלבשתי בכלל. במשחק האחרון הודיע לי איגור שזה משחק הפרידה שלי מהנבחרת. במחצית הראשונה חיממתי את הספסל. בשניה שיחקתי והייתי הכוכב עם שש שערים. כמה חודשים לאחר מכן הוכתרתי מלך השערים באליפות העולם".

שנים היה בני מטרה לפגיעה מצד שומריו, שחווה הרבה חוויות בלתי נעימות. היה שחקן רחובותי אחד, שומר צמוד שלו, שנהג לירוק בבני מקרוב ולצבוט אותו. אחרים דחפו אותו בעת שריחף באויר. פעם אחת מצא עצמו מוטל על הריצפה, שייך ל"תקופת האבן" בכדוריד הישראלי. "היו שופטים שחשבו שאני עושה הצגות. הייתי נותן להם ליפול מנגיחות כאלה..."

הצעה מגרמניה

יכולתו הטובה באירופה לא ניסתרה מעיניהם של מאמנים לא מעטים בחו"ל. ב־1980 קיבל הצעה מפתה מאלופת מערב־גרמניה, גרוסוואלשטאדט – מקבוצות הפאר בכדוריד המערב־אירופי – שהציעה לו חוזה כספי ע"ס כ־40 אלף מארק. בהיותו "דחוי שירות" לא הצליח להגשים את חלום המקצוענות, כיוון שנדרש להשלים את שירותו בצה"ל. בדיוק בתקופת ההכנה של הקבוצה הגרמנית לליגה, העיסקה נדחתה. הצעות פחות רציניות הגיעו מקבוצה בספרד שבעליה יהודי. עמו לא דובר אפילו על הצד הכספי.

בני גוז סגר 16 שנות קריירה עשירה ואיש לא יכול להצביע על שחקן אחר, למרות הקרבות האלימים, על מאמן או שופט, שעמו איננו מרוצה. לא היה בעייתי. רק פעם אחת, בעונה שבסיומה עזב את הפועל ר"ג (לפני שבע שנים) התבצר מאחורי תירוץ של פציעה ולא שיחק, מאחר שלא קיבל את מה שהובטח לו כמאמן נוער במועדון.

וכשמדברים על פציעה, נזכר גוז שבאליפות העולם בספרד ב־1979, נוטרל מחמת מתיחה בשרירי הבטן. רופא המשלחת הזריק שלוש זריקות הרדמה – אך לא היה מסוגל לשחק. קיבל על עצמו את משימת רשם הסטאטיסטיקה. אחרי כמה דקות וכמה שירבוטים על הנייר – נרדם בני. כשהתעורר, בסוף המשחק, שאל מה התוצאה. טופס הרישום שעליו הופקד היה ריק...

מכונת שערים

בעונת 8־1977 הוכתר בני גוז לראשונה כ"מלך השערים" בלאומית. הבקיע 309 שערים מ־614 של קבוצתו הפועל ר"ג. ממוצע של 11.9 שערים למשחק. באותה עונה קבע שיא הבקעה במשחק אחד: 21 שערים ועליו חזר שלוש פעמים – לרשת מכבי ראשל"צ (בשערה התייצב אהוד סלע), הפועל הרצליה והפועל אזור. כך נכנס ל"ספר השיאים" של גינס.

ב־9־1978 הוכתר "מלך השערים" באליפות העולם דרגה ג', בשווייץ, עם 40 כיבושים ב־5 משחקים. היה גם "מלך ההבקעות" בליגה עם 269 שערים – ממוצע של 10.3. במשחק הליגה עם מכבי ראשל"צ שבו ניצחה ר"ג 26–20, כבש 19 שערים.

ב־80־1979 – שוב מלך השערים: 155, ממוצע של 6 שער למשחק.

ב־1־1980 עבר להפועל אזור והוכתר שנית "מלך השערים", באליפות העולם בצרפת (40). זכה גם בפעם הרביעית ברציפות במלכות השערים בליגה הלאומית (240 – ממוצע של 8.8 שער למשחק).

ב־2־1981, בהפועל רחובות, היה שותף לדאבל והיה "מלך השערים" של הקבוצה (120). אותה שנה נבחר קפטן הנבחרת.

ב־3־1982, שוב הוביל את הפועל רחובות לאליפות והיה מלך שעריה (103).

ב־4־1983, שוב דאבל ברחובות וסגן מלך השערים של הקבוצה (106).

ב־5־1984 הצעיד את רחובות לגביע המדינה. הבקיע בגמר 8 שערים, יותר מכל כדורידן אחר במגרש.

ב־86־1985, במכבי ארזים ר"ג (יחד עם אחיו הצעיר גונן). בזכות בני המנוסה, סיימה ארזים חמישית. כשעזב אותה העונה, וחזר להפועל ר"ג – נשרה ארזים לארצית.

בסך־הכל הבקיע בני גוז 2150 שערים בליגה הלאומית, הופיע 65 פעם בנבחרת והבקיע למענה 302 שערים. ממוצע של 4.8 שערים למשחק.

* הנתונים רוכזו בידי יחיאל גוז, אביו של בני, המנהל ארכיון פרטי על הכדוריד הישראלי מאז שהחל בנו לשחק.

בני גוז, שלוש פעמים "מלך השערים" באליפויות עולם בכדוריד ועוד לא מעט מלכויות בישראל – פרש בשבוע שעבר מהכדוריד ■ "לא עניין של גיל", אומר בן ה־33, לאחר 16 שנות משחק, "רק עניין נפשי. עייפות החומר. בעבר כל משחק היה בשבילי כמו גמר גביע. עכשיו אפילו גמר הגביע זה עוד משחק בלבד. נגמר לי הכדוריד"

צילם: עדי אבישי

בני גוז ושפע הגביעים והפרסים שבביתו. סופר־סטאר, שאחריו חיזרו גם באירופה

בני, תמרה אשתו, הבת קרן והבן אור. "היו שומרים אישיים צמודים שלא בחלו בשום מעשה בלתי הגון..."

גם אני יכול

בשבת שבה הוכתרה הפועל ת"א כאלופה וחגגה ברוב עם – שבתאי לוי, אחד משחקני המפתח שלה, לא הרגיש שייך. "כל העונה היו לי התקפי דרכונות", גילה בשיחה חושפנית ל"שבועספורט" ■ עכשיו הוא מתמכר לאופנועים, לא אוהב לגעת בעבר ■ נותן את הצד שלו בתיקול הפראי עם גולדברג, בגמר הגביע, המהלך האחרון והאומלל של העונה ■ "זה לא סיפור גדול לתת גולים", הוא אומר ■ על העתיד אינו מדבר, לא מגלה את הקלפים

צילם: עדי אבישי

אבי מורגנשטרן

בשבת בה ניצחה הפועל תל־אביב את הפועל באר שבע והבטיחה את תואר האליפות, מחזור אחד לפני סיום הליגה, חגגו כל השחקנים על הכתפיים. שמפניה נשפכה וכולם היו הלומי אליפות. רק שבתאי לוי ישב בצד, מרגיש אאוט־סיידר כזה, לא שייך למה שעבר עליו בשנה האחרונה. בערב כולם הלכו לזולל כמה שרימפסים ואוכל סיני במסעדה תל־אביבית. ומי לא בא?

שבתאי לוי: "הרגשתי נורא עצוב באותה שבת. מצד אחד לקחנו אליפות וזה יופי, אבל מצד שני הרגשתי לא שייך כזה. היו לי כל העונה התקפות דכאון כאלו אחרי משחקים. למשל, באותו ערב של האליפות, לא הרגשתי שאני יכול ללכת. העדפתי לשבת עם חברים בבית".

לראיון הוא מגיע רכוב על אופנוע "סוזוקי 550". השגעון החדש שלו. אחריו מגיע חבר, עם כלי כבד יותר, "סוזוקי 750". החבר שלו מספר שגם אלי כהן בשלבי התמכרות מתקדמים לחיידק האופנועים.

בתחילת העונה, זה היה כמעט ודאי ששבתאי לוי ינסה את המזל שלו בקבוצה אחרת. העונות האחרונות בהפועל תל־אביב, לא החזירו אותו למעמד הכוכב שבו התבסס עד לשנת 81'. לוי דרש לעבור לשמשון, הפועל הסכימה – ואחר כך לא. הסכם לא חתמו איתו לפני שהקבוצה יצאה לחו"ל ושבתאי נשאר עוד פעם מאחור. כשהקבוצה חזרה מגובשת ומוכנה לליגה, הוא רץ בחולות הים, מנסה להדביק את הפער. אבל זה לא הלך. ועוד עונה חלפה לה.

ומהי עוד עונה?

השערים החסרים

שבתאי לוי מבקש לא לגעת בעבר. איך זה שכוכב אחד נופל בצורה כל כך דראסטית? – כבר כתבו על זה כל כך הרבה ופשוט נמאס לו מזה. "תעזוב את העבר, אני לא רוצה לדבר על זה. אין לי כוח עוד פעם לטחון את כל הנושא הזה".

שבתאי לוי יודע שמה שצריך לדבר, אלו השערים שחסרים לו בשנים האחרונות. אבל העונה הזו יכולה היתה להסתיים אחרת. במיוחד כשהוא נכנס כמחליף בגמר הגביע. זה נראה מבטיח הרבה יותר כשהוא החל את הסלאלום לעבר שער מכבי ת"א ורק רגל פראית של גולדברג, שלחה אותו לקרקע – ומאז הכל כבר ידוע.

"האמת, שתיארתי לעצמי שאני אשחק. שניאור נתן לי לפתוח במשחק האחרון בליגה נגד בית"ר תל־אביב. הייתי טוב יחסית ואפילו הבקעתי שער. צריך לזכור, שער או כמעט לא שיחקתי ובתקופה האחרונה לא התאמנתי הרבה, בגלל פציעה. אבל הייתי טוב. היו דיבורים שאני אפילו אפתח גם בגמר הגביע".

– היית לחוץ כששניאור אמר לך להכנס?

– "האמת, שידעתי שאני הולך להיכנס כשמכבי עלו ליתרון. היה ברור שצריך לחזק את ההתקפה. אותי זה לא הלחיץ. אני לא שחקן צעיר ועברתי מצבים הרבה יותר קשים. שיחקתי בכל מצבי הלחץ שישנם. עשיתי חימום טוב ונכנסתי מהר למשחק".

– בוא תשחזר את המהלך האחרון שלך בעונה הזו?

– "ישר כשנכנסתי, עשיתי דאבל־פאס עם סיני והתחלתי לרוץ לעבר השער. עברתי שני שחקנים והייתי בטוח שאני הולך לתת גול. גולדברג היה האיש האחרון. מחוץ למגרש אנחנו חברים טובים, אבל לא יודע איך, הוא נתן לי את הסטופס ברגל והשאיר לי סימן ברגל עד עכשיו".

– והריצה הזו אליו והמכה, היו פריקה של עצבים ותסכול?

– "אני מאמין שיש קשר. שבעים אחוז מהמשחקים השנה לא שיחקתי בגלל פציעות. העונה הזו עברה לידי ויש קשר, כי עוד פעם נפצעתי. הכאב היה חד כל כך, שאחרי המכה פשוט נפלתי על הארץ ובקושי יכולתי לדרוך על הרגל. צרחתי מרוב כאבים. ברגע הראשון לא הייתי בטוח שמרחיקים אותי. לא הבנתי את חומרת המעשה. היה לי ברור שאני לא ממשיך לשחק, בגלל הכאבים. לא הייתי מסוגל ללכת. בכל מקרה היינו נשארים עם 10 שחקנים".

– ומה שניאור אמר לך?

– "צעק עלי והיה נורא עצבני. הוא הזכיר לי שהוא אמר לנו לפני המשחק שלא להיגרר לפרובוקציות. הראיתי לו את הרגל שלי. אני לא מצדיק את המעשה שלי, אבל אנשים שראו את המקרה בטלויזיה ראו איך גולדברג פגע בי. כולם אמרו שהוא גם היה צריך לקבל אדום. אני שחקן הוגן וזה היה פשוט מקרה חריג. מה שעבר לי בראש שזה היום שלי. נכנסתי כל כך טוב למשחק, שהיה ברור לי שאם נמשיך לשחק ככה הם לא יעברו את החצי. הגול כבר היה באוויר".

– מה אמרו לך שחקנים?

"סיני ניגש אלי ואמר לי 'שאבי תצא'. הוא פחד שאני אשתולל עוד יותר. פחד שאתפרע ואפוצץ את המשחק. הוא אמר 'אנחנו ניתן להם את הגול הזה'".

– איך בעצם שחקן שלא שיחק כל כך הרבה ולכאורה אין לו הרבה בטחון נכנס ועושה את המבצע הזה?

– "אני לא יודע. גם בשבת נגד בית"ר תל־אביב שיחקתי טוב ונתתי גול. יש לי ניסיון ואני יודע מה אני שווה באותו רגע. אני לא מעמיס עלי דברים שפעם הייתי מעמיס על עצמי. לא היה פה מקום להרבה מחשבות. פשוט להיכנס ולרוץ קדימה".

לא היה לי צ'אנס

– ומה היה בעבר?

– "פעם, אפילו שלא הייתי בכושר טוב הייתי רץ אחרי שחקנים והייתי גומר את עצמי. הבנתי שאני צריך להתמקד בלתת גולים וזהו".

– במשך שנים דיברו על הפועל תל־אביב שחלוץ לא יכול להצליח בה. יאני, אביטן, לנדאו וגם אתה בשנים האחרונות. בא בן שטרית ופרק את האקסיומה הזו?

– "כל שנה היא שנה בפני עצמה. גם אני הייתי נותן גולים בעונה שכזו. כבר נתתי 17 ו־12 גולים למי ששכח בעונות קודמות. כל עונה והסיפור שלה. באופן יחסי גם עשיתי לא מעט. נתתי 3 גולים ובקושי היו לי 7 משחקים מלאים. בגביע הטוטו שיחקתי חמישה משחקים רצופים ונתתי 4 גולים".

– למה לא הלך לך העונה?

– "פשוט לא היה לי צ'אנס לתת גולים. היו לי הרבה פציעות. לא עשיתי הכנה מספיקה לליגה, כי ההנהלה לא סגרה איתי חוזה לפני מחנה האימון בחו"ל. ואין מה להשוות בין להתאמן לבד ולהתאמן עם הקבוצה. בגלל זה סחבתי כל העונה את הפציעות. מה גם ששניאור לא עזר לי לרוץ כשהתחלתי להחלים. בעבר, כשהייתי פצוע, הכריחו אותי לשחק, העונה כשהחלמתי והייתי זקוק לטיפה עידוד ולעזרה, הן לא באו. ובוא נעצור בנקודה הזו".

– איך היו היחסים בינך לבן שטרית העונה?

– "טובים מאד. אנחנו חברים. הוא מהאנשים הכי קרובים לי בקבוצה".

– סיני אמר שביום האליפות הוא שמח אבל פתאום ראה שאתה יושב בצד וגם הוא היה עצוב בשבילך.

– "זה נכון שהייתי באותה שבת עצוב. באותו יום הרגשתי רע, גם בגלל העובדה ששניאור לא נתן לי לשחק כמה דקות במשחק האליפות. אבל בסופו של דבר לקחנו אליפות ואני אומר לקחנו, כי גם לי יש חלק בזה".

– איך האוהדים מתייחסים למצב שלך?

– "בשביל אוהדי הפועל יש כמה שחקנים, מבלי לנקוב בשמם, שהם סמל ולא משנה מה הם יעשו. מצפים מהם כל הזמן וזה מה שאני מרגיש. אבל כשאני נכנס פה ל־10 דקות ושם לרבע שעה – מה כבר אני יכול לתרום?"

– מצטער שלא עברת לשמשון בתחילת העונה?

– "מבחינה מקצועית אני מצטער שלא עברתי, אבל מאידך נהנייתי מאד מהצד הכספי, כי זכינו באליפות וזה טוב להיות בקבוצה שרצה. בעצם גם שמשון רצה טוב וגם שם כטוח שהייתי נהנה".

– גם אתה היית בבית ברנר שעתיים לפני גמר הגביע?

– "לא. האמת שבגמר העניין הכספי הפריע, אבל במשך העונה, השחקנים והיו ממש גברים, אם הם הצליחו לקחת אליפות כשלא משלמים את הכסף".

הרגע הקשה ביותר

– למה אתה מסרב להתראיין בעקשנות שכזו?

– "אני פשוט לא אוהב עיתונות. כל מה שקורה פה בארץ עם העיתונות זה מחריד ומזעזע. מעלים ומורידים שחקנים ועושים מה שרוצים. משחיתים את הענף הזה. אני לא מעוניין בכתבות וגם הראיון הזה נעשה ואתה עד, אחרי לחצים רבים. מעולם לא היה לי עיתונאי משלי. אני אף פעם לא מנדב סיפורים, לא מרכל על אף אחד ואני לא נותן חומר טוב לעיתונאים".

– מה היה הרגע הכי קשה שלך בעונה הזו?

– "זה היה במשחק מול בני יהודה בשכונת התקווה. אחרי כל כך הרבה פציעות ותיסכולים חזרתי להרכב. אלי כהן מסר לי כדור הסתובבתי לא טוב, סיבוב חד כזה. מתחתי שריר. עוד פעם פציעה ואיבדתי את ההרכב עד סוף העונה".

– ואיך הרגשת כל העונה באימונים, במשחקים. שמחת או שהיית מסביב?

– "רציתי שהקבוצה תנצח כי החוזה שלי בנוי ברובו על פריימיות וההצלחה מביאה לי כסף. לא הייתי מנותק, עודדתי במשחקים ורציתי שננצח. בכלל, באימונים הטאקטיים שניאור היה מתפקד אותי כחלוץ יריב והיית עושה את זה בכייף, כי רציתי שהקבוצה תצליח. כל השבוע הייתי בטירוף, כמו כל השחקנים, אבל בשבתות זה השתנה. אתה יושב בחוץ, ובמשך שעה וחצי בא לך למות. אתה מתבאס בגלל שאתה לא משחק".

– אתה עדיין חבר טוב של סיני ואלי כהן?

– "כן, העובדה שיש שוני ברמת המשחק שלנו ובמעמד, לא משנה. כי כשזה היה הפוך אלי כהן היה חבר שלי, בלי קשר לעניין. בכל מה שקשור לענייני חברה, אני לא מערב את זה בכדורגל. אנחנו קודם כל בני אדם. במגרש זה אחרת, אין חברים. כל משחק זה מלחמת קיום. במקרה של גולדברג, זה חריף. אני לא הייתי עושה לו את זה".

– וגם לא רצית לעשות איתו סולחה.

– "לא רציתי בהתחלה כי הייתי חם. גם אלי כהן ואחרים לא רצו שאני אעשה איתו סולחה. אפילו ההנהלה ניסתה לעשות סולחה וזה לא הלך. בסוף, ירון עוז נכנס ולא היה לי נעים. גולדברג חיכה בחוץ, ביקש סליחה. הוא הבין את המעשה שלי. מאז לא ראיתי אותו".

– שאלה קצת דימיונית, אתה רואה את עצמך עוד לובש את מדי הנבחרת?

– "בוא נעזוב את זה. כרגע הכי חשוב לי להיות טוב בקבוצה, ולתת גולים. זה הבסיס של הכל. קודם שאני אהיה שלם עם עצמי".

עלייה לרגל ל"ברנר"

לגבי העתיד, שבתאי לוי עדיין לא מגלה את הקלפים. אולי בגלל שהוא עוד לא יודע באמת איפה הוא עומד. החובות עדיין ישנן, גם הוא יצטרך לעלות לרגל לבית ברנר. אולי כסא פה, שולחן שם כדי לקבל את הכסף. הוא חושב על שמשון תל־אביב, רוצה שנת איוורור, שתחזיר אותו למסלול. "יש לי הרבה חברים שם. זה מועדון מצויין ומקבלים אותך נפלא. אתה מרגיש שאתה בבית חם. ואין שם לחץ".

– בן שטרית אמר לפני העונה הזו שהיא הצ'אנס האחרון שלו להוכיח את עצמו. אתה לא מרגיש שהשנה הזו יכולה היתה להיות שנת המיפנה שלך?

– "אני מרגיש טוב וחזק ואני רוצה רק לשחק ולתת את מה שאני יודע. האמת? זה לא סיפור לתת גולים. צריך רק שילך לך בהתחלה, שיבואו הגול הראשון והשני, ואז הכל רץ. לעשות סיפור גדול זה מה שאני עשיתי ברדבי. לרוץ את כל החצי עם כדור. לי חסר איזה גול או שניים. תראה את בן שטרית, חצי עונה הוא לא שם גולים ופתאום הכל השתנה והוא הבקיע. אין הסבר או חוקים לדברים האלו. אני לא מרגיש כאחד שעומד לגמור את הקריירה. יש לי עוד מה לתת". ■

קרב הענקים

סידרת ההכרעה הנוכחית בנ.ב.א., הלייקרס נגד הפיסטונס, כוכבי הוליווד מול פועלי עיר המכוניות, היא בעצם הסידרה של הנפילים ◻ קארים מול ליימביר, תומפסון נגד אדוארדס ◻ מי הם הגוליברים שהשתלטו בימים אלו על רחבות הסלים ב"פורום" וב"סילברדום"? ◻ היתרונות והחסרונות שלהם

ביל ליימביר. אשתקד היה מלך הריבאונדים בליגה. השנה הוא גם מראה יכולת בצליפות של סליי־3...

קארים עבדול ג'אבאר. בגיל 41 הוא מפגין כבר סימנים בולטים של זיקנה ובעיקר שובע מתארים

ג'יימס אדווארדס (מימין), בחברת מחבר הרשימה (באמצע) ומייקל ריי ריצ'ארדסון. ראו איזה דימיון יש בין אדווארדס ל...אולסי פרי

מייקל תומפסון (משמאל). ללייקרס הוא בא בחורף 87 במקום [illegible] ידענו פרנק בריקובסקי, ות[illegible] הרבה להביא לכתר

אריק הניג

פליי־אוף 1988 מזמן לנו סדרת גמר מסוג חדש. עיר הכוכבים – מול פועלי עיר המכוניות: חברים מהשכונה – מג'יק ג'ונסון מול אייזאה תומאס; ויני ג'ונסון מול מייקל קופר, סלי ודאנטלי, גרין ויוורת'י – קרבות נפלאים לא מהעולם הזה. אך מה שעשוי להביא ללוס־אנג'לס את התואר הכנסף, יהיו המאבקים הקשוחים בין הענקים, מתחת לסל: רורמן מול רמבים אבל יותר מכך המאבקים שבין הענקים האמיתיים, ה"סנטרים" של החמישיות הראשונות והספסל.

במשחק הראשון בין שתי הקבוצות, למשל, דרסו ליימביר וארוארדס את קארים ותומפסון. שני הראשונים למרות גובהם ומשקלם, מהירים מיריביהם בהגנה ובהתקפה – שם הם משחקים הרחק מהסל – ומקשים את השמירה עליהם.

הזקנים מול ה"גוזרים"

תומפסון וקארים אמנם הגיעו לליגה כמספרי 1 בדראפט, אך לעתים נראה שזמנם עבר, במיוחד קארים. גילם של השניים (33 ו־41, בהתאמה) מתחיל להשתקף במשחקם והם מתקשים לעמוד מול שני ה"גורים" מדטרויט (בני ה־31 ו־32). למרות שאלו הגיעו לליגה כאנד־דוג – ליימביר כמספר 65 (!) בדראפט כשאף קבוצה לא רצתה בו, ולכן נאלץ לנסוע לשחק באיטליה (ב־1979) ורק אחר־כך שב לנ.ב.א. – הם עתה בשיאם, ועוד איך. לאחר שנה ומחצה בקליוולנד הגיע בפברואר 1982 לדטרויט ומאז הוא שם. עיקר כוחו של הענק 2.11 מ', 117 ק"ג הוא בריבאונד וב־1986 היה בעניין זה מספר 1 בליגה. השנה מאזנו 10 ריבאונדים בממוצע למשחק, אך גם בהתקפה הוא בולט עם 13.5 נקודות למשחק. מה שעוד יותר מפתיע זו ההצלחה הרבה שלו בסליי־3 נקודות. עקב משחקו, הרחק מהסל, הוא משיג את רוב נקודותיו מקליעות מרחק.

מחליפו, ג'יימס אדוארדס גם היא סיפור של 2.17 מ' – אך יותר "דק" מליימביר. גם הוא הגיע לליגה מבין הנמושות (מספר 46 בדראפט). קבוצתו הראשונה היתה לוס־אנג'לס לייקרס. היא זרקה אותו אחרי מחנה הקיץ לאינדיאנה – תמורת שלי 3 הנקודות של דנטלי. לאחר שלוש עונות עבר לקליוולנד ומשם לפניקס, בה כיכב חמש עונות. בתחילת העונה הבין ג'ק מקלוסקי, מנכ"ל דטרויט, שנכשל בבחירת סנטר מחליף (ראוקינס וכדפורד) והחליט לרכוש את אדוארדס. מאזנו במשחקי העונה – 5 נקודות ו־3 ריבאונדים – היה חלש מאוד, לעומת הצלחותיו בפניקס. אך היו אלה רק קשיי התאקלמות ואדוארדס נכנס לתלם, בדיוק בזמן המתאים (מזל של מנצחים): במשחקים המכריעים מול בוסטון, שהוכרעו בחלקם בזכות נקודות שהושגו מקליעות מחצי מרחק בסגנון המיוחד של אדוארדס.

בעיות "זיקנה"

מולם כאמור מתמודדים שניים שאשתקד היו בשיאם והיוו גורם מרכזי בזכיית לוס־אנג'לס בכתר. אז הם השלימו אחד את חברו. השנה יש קצת בעיות – בעיקר אצל קארים שגם עבר את גיל 41 וגם מתחיל לסבול משובע בהישגים ובתארים. במשך העונה השיג אמנם 15 נקודות למשחק ו־6 ריבאונדים, אך בפליי־אוף ירד מאזנו ובמרבית המשחקים הוא מתקשה לתפקד כראוי.

מחליפו, מייקל תומפסון שהגיע לקבוצה בחורף 1987 והביא אשתקד את המיפנה וזיכה את הלייקרס באליפות (עבר מסאן־אנטוניו תמורת פרנק בריקובסקי) – נחלש השנה במידה מסויימת. השחקן החסון (גובהו 2.09 מ') השיג השנה 11.6 נקודות (52 אחוז הצלחה) ו־6 ריבאונד.

אך שני ענקי לוס־אנג'לס לא אמרו את המלה האחרונה שלהם וצריך לתת קרדיט לעברם המפואר.

שני האחים היוגוסלאבים זלאטקו וזוראן ווז'וביץ' מקבוצת בורדו

המושבה האפריקנית של קבוצת טולון הצרפתית. משמאל: הנרי (קונגו), בדה (חוף השנהב), מנדי (סנגאל), זאהוי (חוף השנהב) ומאקנקי (קמרון)

בועז ביסמוט

עם סיום עונת הכדורגל 88', התחדש בישראל הויכוח הלוהט בעניין שיתופם של זרים. מול המצדדים ברעיון, שטוענים כי "זה דרכו של עולם", כיום, ואי־אפשר לפגר, מה עוד שהזרים אמורים להעלות את הרמה וגם למשוך קהל למגרשים, מציגים המתנגדים את הטענה כי ממילא יגיעו לכאן רק שחקנים מליגה ג', או כדורגלנים שהיו בעבר הרחוק כוכבים ונמצאים עתה בסוף דרכם. אלו ישתלבו באפרוריות הליגה והמגרשים שלנו וכמקום להעלות את הרמה, ישקיעו את הקבוצות בבוץ עמוק של הוצאות כספיות.

הדעה הרווחת בקרב ציבור גדול של חובבי כדורגל, לא עסקנים היא, ששווה לנסות – אבל לא זה הציבור שמחליט. בעוד אנו מתווכחים, מוצפת אירופה בשפע אדיר של שחקני כדורגל, לא פחות טובים מאלו שמופיעים בישראל, מייבאת ברצון רב זוגות רגליים בועטות, חדשות לבקרים – וכולם מוכיחים את עצמם.

הזרים בכדורגל האירופי הם כיום הכוכבים הגדולים ביותר, האמיתיים, מושכי הקהל, אלו שאמורים גם להעלות את הרמה בליגות השונות ■ בישראל מתנהל ויכוח, וביבשת שאליה אנחנו רוצים להתחבר מבחינה מעשית, פעילותית – הפסיקו לדבר ועושים ■ התופעה, כך סבורים מומחים, רק תתרחב, כי אירופה נעשתה קטנה מבחינה גיאוגרפית ומיכרה זהב לשחקנים משאר היבשות ■ בעיצומה של אליפות אירופה 88' – צילום מצב בארבע מדינות, מן המובילות בשוק הזה

מה שאנחנו רואים באירופה, אנחנו, בינתיים, לא קונים בישראל.

ובכן, הזרים הם להיט בכדורגל האירופי – ואפילו נותנים כו את הטון. רק בשבוע שעבר פורסם על עיסקה אדירת מימדים שביצעה אינטר מילאנו: "השכיבה" 4 מיליון דולאר כדי לרכוש מפורטו את האלז'ירי ראבח מאג'ר בן ה־30. הוא משלים את השלישיה הזרה של הקבוצה הכוללת גם את הגרמנים לותר מאתיאוס ואנדריאס ברמה, שבאו במקום הבלגי אנצו שיפו והארגנטיני דניאל פסרלה.

באיטליה יש תודעה מפותחת מאד לזרים. לפני כל מחזור ליגה, בוחנת אותם העתונות חזור ובחון, באמצעות מנתחים־מקצועיים. הביקורת המתמשכת הזאת סוחפת את שאר שחקני הקבוצות האיטלקיות. מילאן, האלופה, החלה בכך ובעקבותיה הלכו כל השאר. התקשורת משתפת פעולה בהתלהבות.

גם בצרפת חדרה ההכרה כי הזרים חיוניים לכדורגל המקומי. "אני חושב שהם רק מוסיפים לליגה שלנו. אני חושב שהם גם תרמו לנבחרת הלאומית, כיוון שהשחקנים הצרפתים מתעמתים מדי שבוע בליגה, מול שחקנים טובים, לעתים טובים מהם – מה שתורם אתגר גדול לליגה ומעלה את רמתו של הכדורגלן במישור הלאומי", אמר לי לפני זמן לא רב מאמן נבחרת צרפת, הנרי מישל, כשביקר עם נבחרתו בישראל.

בני המושבות

מונאקו, שצירפה לשורותיה בתחילת העונה את שני האנגלים, גלן הודל ומארק הייטלי – ראתה ברכה במאמציה: הקבוצה שמייצגת את הנסיכות הקטנה, זכתה בכתר האליפות. אבל בליגה הצרפתית מופיעים גם הדרום אמריקנים אלברטו טראנטיני (ארגנטיני, בטולון) ואנזו פראנצ'סקולי (שחקן אורוגוואיי, בראסינג פאריס). הם מתמודדים עם האחים המפורסמים מיוגוסלאויה, זלאטקו וזוראן ויוביץ', המשחקים בשורות האלופה של אשתקד, בורדו. ואם כבר זרים, אסור לשכוח כי בליגה הצרפתית מופיעים, באורח מסורתי כמעט, שחקנים רבים ממושבותיה האפריקניות לשעבר, בצפון היבשת או בחלקיה השחורים.

גם בספרד כדורגלנים אפריקנים – אם כי מספרם איננו רבב כמו בצרפת. שוערה של ברצלונה הוא תומאס נקונו, אפריקני. מלך שערי המונדיאל האחרון, האנגלי גארי לינקר, משחק גם הוא בברצלונה ואצל השכנה הקרובה ביותר, פורטוגל, הופיעו בעונה האחרונה מאג'ר האלז'ירי (ראה לעיל), פולני אחד וארבעה ברזילים.

אפילו בתורכיה יש כבר זרים: הבינלאומי הצרפתי דידייה סיקס, נדד מזרחה לאיסטנבול לאחר ששיחק בבונדסליגה. ■

"כמו חתול בשק"

לרכוש כדורגלן זר לקבוצה אירופית, פירושו לעתים, התארגנות כמו ל... מבצע צבאי. מנהל אלופה צרפת "מונאקו", הנרי בישארי, תיאר זאת לפני זמן מה בראיון שפורסם בפאריס:

יש צורך באיתור מוקדם של השחקן הנדרש. פירוש הדבר "העלאתו על הכוונת". אחר כך מתחילה העבודה הגדולה: בדיקת הווהו, חיזור בלתי פוסק אחריו, משא־ומתן ממושך – עד לטקס חתימת החוזה החדש. אבל, אומר בישארי, למדנו כי "לרכוש כדורגלן זר זה לעיתים כמו לרכוש חתול בשק". הסיבה לכך, לדעתו: "אי אפשר לדעת כיצד ישתלב בקבוצתו החדשה".

יובנטוס יכולה לתת שיעור מאלף מאד בנושא הזה של אי השתלבותו של שחקן־כוכב. מדובר בחלוץ הוולשי איאן ראש. כאשר החל הרומן בין "יובה" לליברפול במטרה לרכוש את ראש המשופם והמופנם, טיפלה העתונות האיטלקית בנושא זה בטונים די מינוריים. איפשרה לעיסקה להתבשל. היה זה בעת משחקי המונדיאל, במכסיקו 86'. אולם משנסתיימו המשחקים שם, טיפס הנושא ועלה במהירות של טיל באליסטי לראש הכותרות – והן היו "מפוצצות".

5 מיליון דולר שילם המועדון מטורינו עבור רכישת ראש. היה זה לאחר שהופיע ב־266 משחקים במדי ליברפול ובהם כבש 164 שערים, כלומר ממוצע של 0.61 שערים למשחק.

ראש נחת בעיר המכוניות טורינו בכל תרועה גדולה, יותר מכל סימפוניית הצופרים שעיר זו מסוגלת להציב. אבל התוצאה הסופית היתה: אכזבה בגדול.

במקום לקרוא על מעלליו במגרשים, על שעריו הפנטסטיים – החלו להתפרסם סיפורים על הקנסות שספג ממועדונו, כשאיחר לשוב מחופשת חג המולד באנגליה, על הטענות שיש לו כלפי האוירה באיטליה. כשכבש איאן ראש, בדצמבר, רק שלושה שערים – רתח מנהל יובנטוס, ג'יאמפיירו בוניפרטי – לא רק בגלל התפוקה הדלה של איאן, גם בגלל הזילזול שזה הפגין לדעתו כלפי הליגה האיטלקית כולה.

העתון "לה סטמפה" של טורינו, כתב עליו: "אוהדי־יובנטוס משועממים ממנו עד מוות".

מי היה מאמין, שנה אחת לפני – שזה מה שיגידו על איאן ראש הגדול מליברפול? הנה דוגמא ל"חתול בשק".

רבח מאג'ר, האלג'ירי שנמכר רק לפני כמה ימים מפורטו לאינטר

איאן ראש. לא מצליח להיקלט באיטליה

מארגנטינה לנאפולי. דייגו מאראדונה, הכדורגלן היקר בעולם. בעקבותיו גאה זרם הזרים לאירופה. ספרד היא הקולטת העיקרית של הדרום אמריקנים

[illegible] קבוצת פורטו, אשתקד [illegible] העונה אלג'ירי [illegible] ברזילים וגם... כמה פורטוגלים.

מצבת הזרים

הנה מצבת הכדורגלנים הזרים בארבע מן הליגות הראשונות של צרפת, בלגיה, איטליה וספרד – הנותנות את הטון העיקרי בנושא הזה באירופה.

★ *צרפת: 67% חלוצים*

67 כדורגלנים זרים שיחקו בעונה האחרונה בליגה הבכירה. מוצאם:

מערב אירופה: 14
מזרח אירופה: 14
דרום אמריקה: 13
אפריקה השחורה: 20
צפון אפריקה: 6

סיכום: ייצוג מכובד למדי יש בצרפת ליבשת השחורה (31%). גם לארגנטינה (9 שחקנים) וליוגוסלאויה (8) ייצוג נכבד. שיעור החלוצים מתוך 67 השחקנים הזרים: 44 %.

★ *בלגיה: 91 זרים*

בליגה שהפכה מוכרת מאוד בשנתיים האחרונות בישראל יש לא פחות מ־91 זרים (!) – מושבה אדירה. התפלגות מוצאם:

מערב אירופה: 48
מזרח אירופה: 18
דרום אמריקה: 2
אפריקה השחורה: 12
צפון אפריקה: 8
אוסטרליה: 1
ישראל: 2

כאן הרוב השולט הוא של מערב אירופים (55%) – מהם 22 הולנדים. 35% מכלל הזרים הם חלוצים.

★ *איטליה: תותחים*

למרות שהמילה "זרים" היא ממש נרדפת למושג ליגה איטלקית, הופיעו כאן העונה "רק" 31 זרים, אם כי כל שחקן הוא "תותח" (עיין ערך מאראדונה, קרקה, חוליט, ואן באסטן, ראש, בריגל...). ההתפלגות בארץ המגף:

מערב אירופה: 12
מזרח אירופה: 4
דרום אמריקה: 10
שונות: 5

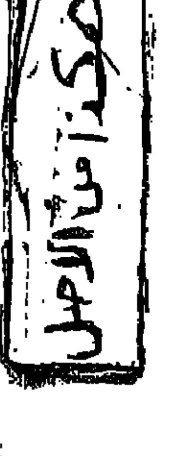
על כל שלושה זרים, אחד לפחות הוא מערב אירופי ו־32 אחוז דרום אמריקנים (5 ארגנטינים ו־5 ברזילים). יותר מ־50 אחוז מן הזרים המשחקים באיטליה משתייכים לחוליית ההתקפה.

★ *ספרד: "מסתננים"*

הספרדים עצמם מצהירים, כי אינם אוהבים במיוחד את הזרים שבליגה שלהם. אבל הדבר לא הפריע לספרד לרכוש 35 כדורגלנים. אולי הם רק הסתננו...

התפלגות מוצאם:
מערב אירופה: 9
מזרח אירופה: 2
אפריקה (כולל צפון אפריקה): 3
דרום ומרכז אמריקה: 21

כאן השליטה המוחלטת היא ליבשת אמריקה – 60 אחוז. מי שמכיר את ההיסטוריה של ספרד יכול לדעת היטב את הסיבה. מדובר ב־8 ארגנטינים וב־5 מאורוגואי. 57 אחוז מהשחקנים הזרים הם חלוצים.

קרל לואיס. מחכה לו בפינה..

בן ג'ונסון. טיפול סודי ברגל הפצועה

רופאו של האיש המהיר בעולם, מטפל בו בשיטות סודיות "כדי שלא יגנבו לי את הפטנטים" ומכשיר אותו לאולימפיאדה ❑ עדיין לא ברור אם יתעמת עם קארל לואיס בסוף החודש בפאריס או באוגוסט ❑ סידרה של 3 ריצות מבטיחה לשניהם מיליון דולאר (!)

"בן ג'ונסון יקבע בסיאול 9.70"

אלכס דורון

יתעמתו לפני אולימפיארת סיאול – או לאז הדו־קרב שהכל מצפים לו, בין האדם המהיר ביותר בעולם, הקנדי בן ג'ונסון לבין יריבו הגדול, האלוף האולימפי מלוס אנג'לס 84', האמריקני קארל לואיס, אמור להיות עד סיאול הלהיט העיקרי והגדול ביותר באתלטיקה העולמית. אמרגנים זריזים הצליחו לשכנע את השניים, להתמודד זה מול זה, בסידרה של שלוש ריצות, עליסך חצי מיליון דולאר לכל אחד מהם (ועוד כמה מאות אלפים למנצח...), כשהריצה הראשונה אמורה להתקיים ב־27 ביוני, כלומר בעוד 11 יום, בפאריס. אך בינתיים לא ברור אם היא תתקיים. הסיבה? – בן ג'ונסון פצוע.

אמרגנו, לארי היידרברכט, מסר כי עדיין לא אפסו התקוות לדו־קרב הגדול הזה. ג'ונסון מתח גיד בשריר רגלו השמאלית ונצטווה בידי רופאיו שלא לתחר עד ששה שבועות לפני סיאול וכבר ביטל הופעה אחת, לפני כשבועיים ומחצה בטוקיו. האמרגן מסר כי אם לא תתאפשר התחרות החודש, היא מתוכננת לאוגוסט ואם לא אז, לבטח תקיים בטוקיו, מיד אחרי האולימפיארה. עוד מסר כי הוא מתכנן לעמתם גם בתחרות הגדולה בכולוגיה שתהיה ב־13–14 באוגוסט (ב־200 מטר).

ג'ונסון קבע 9.83 שניות באליפות העולם, ברומא אשתקד. הוא גבר אז על לואיס בפעם ה־8 ובכך הוכיח שהוא הרץ הטוב והמהיר בעולם.

רופאו של ג'ונסון, מסר כי האתלט מתעתד לזכות בסיאול במדליית הזהב ואולי אף עם זמן שיא חדש של 9.70 שניות או "משהו בסביבה"... הוא מסר כי הטיפול הרפואי הוא סודי, "כדי שאחרים לא ישתמשו בפטנטים שלי".

יום לפני שפורסמה ההודעה בדבר המשך ההכנות לדו קרב האצנים הגדול, האשים מאמנו של לואיס את הצוות הרפואי והמקצועי של ג'ונסון שהם עושים הכל כדי להתחמק מן העימות המתוכנן לפני סיאול.

טענותיו של אלוף אירופה

בינתיים נכנס לקלחת הזו, יריבם של ג'ונסון ולואיס, הבריטי השחור לינפורד כריסטי, אלוף אירופה. הוא קבל על כך שאמרגני האתלטיקה מתעלמים ממנו.

"לא רוצים אותי באירופה (!)", זעק בסידרת ראיונות שפורסמה בלונדון. הסבריו: אמרגני התחרויות ביבשת מחפשים רק את הדו קרב לואיס־ג'ונסון וכל תוכניותיו שלו לבחון כוחו בסידרת ריצות באירופה, עלו על שרטון.

כריסטי האשים את האמרגנים שאינם אוהבים אותו, שאינם מחשיבים אותו, שהוא בעיניהם "נו־בודי" (שום איש, שום־כלום). את תיסכולו הוציא באליפות בריטניה ב־200 מטר 20.75 שניות. "זה הכל עניין של כסף. הם מתעניינים רק בלואיס או בבן, האחרים לא מעניינים אותם", אמר כריסטי. לדבריו המצב יביא לכך ששני הרצים הטובים בעולם, יריביו, יעלו בקרוב את דרישותיהם הכספיות למימרים שלא יאומנו, כדי להופיע בריצה כלשהי שתימשך פחות מ־10 שניות."

כריסטי דורש הערכה, רספקט, לא רק כסף. "אינני מקבל את ההזמנות שאני ראוי להן על פי השגי", אמר.

ללא כל קשר לדו־קרב הזה (אולי כבר תלת־קרב), ראוי לשים לב לכך שמעצמות הספורט מצויות בשבועות האחרונים במירוץ גדול נגד השעון, לקביעת ספורטאיהם לסיאול. הקודחת הזו איננה מוכרת בישראל. בארה"ב, בריטניה, מזרח־גרמניה ובריה"מ, שלראשונה מאז 12 שנה יתעמתו אלו מול אלו בזירה האולימפית, נערכים עתה המבחנים האחרונים לקביעת נציגיהן.

מזרח גרמניה, ענקית האתלטיקה, מנהלת את מבחניה בזהירות רבה ובצורה מיוחדת במינה, בתחרויות נפרדות לאצנים, לרצים למרחקים בינוניים, למקצועות שדה, לגברים, לנשים. כבר יש לה כוכב חדש שכדאי יהיה לשים לב אליו: מטיל הכידון סילביו ווארזונקה. לפני כמה ימים ברוסטוק, הוא קבע 84.14 מטר, שיא מזרח גרמני חדש (שיפור ב־62 ס"מ).

בן 20, חשמלאי במקצועו. הישגו הציבו בבת אחת בראש המועמדים למדליית הזהב בסיאול. מכל מקום זה ההישג הטוב ביותר השנה. תנאי התחרות היו אידיאליים ושתיים מההטלות האחרות שלו היו מעבר ל־80 מטר.

"ברור שעכשיו המטרה שלי היא מדליית זהב אולימפית", הכריז. ביוני אשתקד הוא היה מדורג 13 בארצו.

באותה תחרות ברוסטוק, שהיתה מיוערת אך ורק למטילי כידון, קבעה שיאנית העולם פטרה פלקה 76.50 מטר (שיאה העולמי 78.90).

בתחרות אחרת קבעה חייקה טישלר 6404 נקודות בקרב־7 והוכתרה כאלופה. כדאי לזכור את השם הזה, לקראת סיאול. בין הגברים, בקרב עשרה, קבע אובה פרימות' בגשם שוטף 8290 נקודות וגם הוא הוכתר כאלוף.

אתלטי מזרח גרמניה יגיעו לשיאם באליפות ארצם, החזרה הכללית לפני סיאול. יוני הוא החודש הלוהט ביותר באתלטיקה שם. ביולי הם יתמודדו עם איטליה ובולגריה.

הריצה של כוכב הפוטבול

בארה"ב נערכה בשבוע שעבר אליפות הקולג'ים באתלטיקה, גם היא שלב במסגרת ההכנות לסיאול. לא נקבעו שיאים, אבל קארל לואיס, אותת על שובו לזירה, עם הישג לא מרשים מבחינתו: 10.13 שניות ב־100 מטר. הזינוק שלו היה איום ונורא והוא פיגר ב־50 המטרים הראשונים אחרי בראיין קופר. רק במטרים האחרונים עלה הדביקו וגבר עליו. קופר הוא סגן אלוף המיכללות של ארה"ב בתחרויות באולמות ב־55 מטר וקבע 10.18. מארק וייתרספון, בין הפתעות העונה שעברה, קבע 10.29.

אבל הסיפור של הריצה היה רון בראון, שחקן פוטבול אמריקני (לוס אנג'לס ראמס) שחזר למסלול, ויתר על המשך הקריירה שלו כשחקן פוטבול (זמנית?), כדי לנסות ולזכות במדלייה אולימפית. הוא היה רביעי בזמן מאכזב של 10.35. גם באולימפיאדת לוס אנג'לס ב־84' הוא היה רביעי אבל זכה במדליית זהב ברביעית השליחים של ארה"ב. ■

פאט קאש. לסרט השחור לבן יש משמעות

מארטינה נאוורטילובה. "אני יותר טובה משטפי"

בוריס בקר. השבוע הוא "שיחק כמו משוגע"

החידוש של קאש והפחד של מארטינה

ביום שני, יחל בלונדון טורניר ווימבלדון בטניס ■ פאט קאש האוסטרלי, אלוף טורניר אשתקד, צירף לצוות שלו פסיכולוג־מומחה ■ בקר אותת שיש לו כוונה לזכות בתואר בשלישית ■ הדו קרב הגדול בין הנשים, אמור להיות חזרה כללית על אשתקד: שטפי מול מארטינה

לתוך ה"מהומה" הססגונית של אליפות אירופה בכדורגל וגמר הפליי־אוף בנ.ב.א., תיכנס ביום שני הקרוב אליפות עולמית מרתקת נוספת: ווימבלדון. כל ה"אסים" של הספורט הלבן יהיו שם, כרגיל. שפע של מאבקים דראמטיים, הפתעות מסורתיות, דמעות וחיוכים שיתערבבו אלו באלו, ליד כרי הדשא של מועדון "כל אנגליה" רב היוקרה והעתיר המסורת.

בוריס בקר, 20, שהיה בעבר פעמיים אלוף ווימבלדון, חותר לחזור ולזכות בכתר גם השנה. בתחילת השבוע הוא חיזק את מעמדו בצמרת העולמית בנצחונו בגמר טורניר קווינס הלונדוני, על השוודי שטפן ארברג. היה זה התואר השלישי של הג'ינג' הגרמני על מגרשי דשא לונדוניים. לאירברג היה זה הפסד שמיני בתריסר עימותים עם בקר.

בקר שניצח בווימבלדון ב־85' וב־86' והופתע מאד אשתקד כש"עף" כבר בסיבוב השני בעימות עם אוסטרלי אלמוני כפיטר דוהאן, הדגים מול ארברג את מקצת מכוונותיו. "כל חבטה שלו נשלחה לעברי כשעיניו עצומות, בשיא העוצמה. הוא שיחק כמו משוגע. הנצחון היה חשוב לו מאד".

המרויחן מס. 1

בעקבות הנצחון הזה אמור כנראה בקר לטפס מהמקום השישי בדירוג העולמי הנוכחי למקום טוב יותר, אולי אף בין השלישיה המובילה. לפני טורניר קווינס היה הדירוג, שיש לו כמובן משמעות לקראת ווימבלדון: 1. לנדל, 2. ארברג, 3. וילנדר, 4. פאט קאש, 5. קונורס. 6. בקר, 7. מצ'יר, 8. נואה, 9. קארלסון, 10. מאיוט.

כיוון שוילנדר זכה בטורניר גולאן גארוס בפאריס, סביר להניח כי הוא יתפוס את מקומו של ארברג כמס. 2 בעולם. ארברג, אגב, הוא עד כה המרויחן מס. 1 של הטניס העולמי, השנה, עם יותר מ־466 אלף דולאר, עד כה, לפני בקר 411 אלף (לפני קווינס). לנדל, "מסכן" הרויח עד כה רק רבע מיליון דולאר...

כרגיל בווימבלדון, יופנו העיניים, לפחות בתחילת הטורניר, אל אלופי אשתקד – האוסטרלי פאט קאש והאמריקנית־צ'כית מארטינה נאוורטילובה. קאש יופיע עם חידוש מסקרן: סרט בשחור לבן ייעטר את ראשו. יש אומרים שיש לכך משמעות רבה, מעבר לסתם סרט לשיער...

קאש, המאצ'ו האוסטרלי בעל הגוף היפה, שכר לו בחודשים האחרונים עוד מומחה לצוות ההכנה הפרטי שלו. זהו פסיכולוג ספורט בשם ג'ף בונר, המלווה את קאש באחרונה לכל טורניר חשוב. "זה הגורו הפסיכולוגי שלי", הציגו קאש לא מכבר, בלונדון.

עוד כולל הצוות של קאש את המאמן איאן בארקלי, מאמן מיוחד לכושר גופני ותזונאית. לירם נזקק קאש למומחה לבעיות נפשיות, מישהו שיפקח על רגשותיו, כפי שהגדיר זאת אחד העתונאים הבריטים. בעבר היה נתקף קאש במצבי רוח סוערים מאר, פראיים: נהג לזרוק מחבטים, לקלל. היו לו התפרצויות "מפחידות" והוא גם היה משלח קללות בשופטים. בעבר חבט פעם בצלם עתונות, ונאלץ לפצותו על הפגיעה הקשה.

השיא היה בגמר גביע ריייויס נגד שוודיה ב־1986. קאש לא שלט בעצמו ובסופו של דבר ביקש שלא להכלילו במשחק...

"אינני רוצה להיקלע מחדש למצב כזה", הסביר השבוע את החלטתו להיעזר בפסיכולוג צמוד, במיוחד בווימבלדון. בונר נקרא לעזור לו מהמכון הלאומי האוסטרלי לספורט. "בעבר חשבתי שפניה לפסיכולוג מתאימה למי שיש לו בעיות אישיות חמורות ביותר, מישהו מופרע... עכשיו אני יודע שניתן להיעזר במומחה גם לפני אירועי ספורט חשובים. למעשה צריך לעשות זאת", אמר קאש.

התוצאה המיידית: פאט קאש הנוכחי שונה מזה שנראה בעבר. "יש לו תשובות מתוכננות במחשב", הגדיר זאת אחד העתונאים שריאיין אותו בימים אלו. קאש עשה רושם שהדבר היחיד שמעניין אותו כרגע זו כותרת בנוסח: "קאש רוצה את כתר ווימבלדון, שנית".

נראה כי בונר הצליח להשתלט עליו במידה לא מעטה. הדבר ניכר במשחקו של האוסטרלי הסוער. "הוא עוכר קשה מאד על תדמיתו האישית", סיכמו אלו שפגשו בו בימים האחרונים.

איך כל זה ייראה על מגרשי ווימבלדון, החל מהשבוע הבא? – מסקרן מאד.

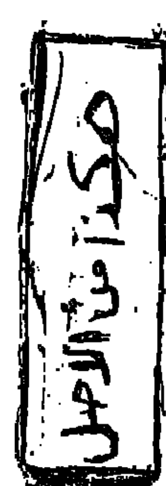
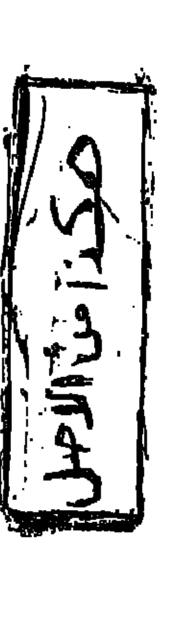
תואר תשיעי?

גם מארטינה נאוורטילובה בבעייה: הגרמניה הצעירה שטפי גראף איימה על ההגמוניה שלה, כשזכתה ברולאן גארוס. מארטינה מיהרה להכריז בתחילת השבוע: "אינני חוששת מזה. אני עדיין חושבת שאני טובה יותר ממנה. יש לי מיגוון רחב יותר של חבטות, אני חובטת טוב יותר וחזק יותר ממנה. יש לי יותר נסיון".

אשתקד מארטינה לא היתה כל כך בטוחה בעצמה. היא הפסידה בגמר רולאן גארוס לגרמניה הצעירה, התוססת והמפתיעה ואחר כך גם בטורניר איסטבורן לנשים (להלנה סוקובה). היא הגיעה לווימבלדון אכולת ספקות – וניצחה את שטפי בגמר. היה זה נצחונה השישי ברציפות – והיא השוותה בכך את שיאה ההסטורי של הלן ווילס־מוד (8 זכיות בסך הכל).

עכשיו יש לה הזדמנות לעשות הסטוריה משלה והיא איננה רוצה לאבד את ההזדמנות הזו מידיה.

הכל מצפים עתה בכיליון עיניים לדו קרב החדש בין מארטינה לשטפי, שהיתה ביום שלישי השבוע בת 19. שטפי הפסידה רק שלוש פעמים מאז שנוצחה בידי מארטינה בגמר ווימבלדון, אשתקד (בגמר אליפות ארה"ב למרטינה 6–7, 1–6) ופעמיים לארגנטינית היפה גבריאלה סאבאטיני. שטפי כבר זכתה השנה באליפויות אוסטרליה וצרפת והיא בדרך ל"גרנד סלאם" – הישג שרק שלוש נשים זכו בו: מורין קונולי האמריקנית ב־1953, מארגרט קורט־סמית האוסטרלית ב־1970 ומארטינה, ב־4־1983. נראה כי דירוג ווימבלדון, יבטיח ששתיהן ייפגשו, אם ייפגשו – רק בגמר, במגרש מס. 3, בעוד כשבועיים ומחצה... "אני חושבת רק על האפשרות שאהיה בדרך לכתר תשיעי", אמרה מארטינה השבוע. ■

תחזיטוטו

שישו שכטמן

תחזית למחזור 42 בטוטו

1. גרמניה – כפריד. הגרמנים ישיגו את התוצאה שהם זקוקים לה, ע"מ לעלות לחצי הגמר. בעת כתיבת שורות אלו, אנחנו יודעים פחות מכם. לכן – משולש.

2. איטליה – דנמרק. בכדורגל מנצחים הטובים ולאיטליה הטכנית לא תהיה כלל בעיה, מול ההגנה החוירה של דנמרק. 1 סולו.

3. אנגליה – בריה"מ. מהרבה בחינות, הקבוצות משחקות כדורגל דומה: משחק פשוט, מסירות לעומק. גם כאן יש מי שיעשה זאת יותר טוב וינצח – אבל שום תוצאה לא תפתיע. עוד משולש.

4. אייר – הולנד. אייר אמנם ניצחה את אנגליה, אבל להערכתנו זה יהיה נצחונה האחרון באליפות: לא כל יום פורים. X, 2 מספיק בהחלט.

5. אלטונה־גייט – ריצ'מונד. מאירופה עברנו לאוסטרליה ולליגה הראשונה של ויקטוריה. מובילת הטבלה, מארחת בפתיחת הסיבוב השני קבוצה שחטפה רביעייה במגרשה, בשבת שעברה. לא צריך להגזים בהפתעות. 1 סולו.

6. דנדנונג – סאנבורי. משחק בין שתי קבוצות שסוגרות את הטבלה ולא זכו בנצחון למעלה מחודש. אחת משתיהן, כנראה תנצח, והסימון בטוטו הוא 1, 2. (1–0 למארחים בשנה שעברה).

7. אסנדון סיטי – נוקאוורינג. האורחים ניצחו אשתקד 1–0 ובחודש האחרון הפסידו משחק אחד בלבד. גם המארחים בכושר די טוב (3 שערים מול פרנקסטון בשבת) ולכן לא נופתע משום תוצאה.

8. נוקס־סיטי – מורדיאלוק. בחמשת השבועות האחרונים, השיגה נוקס־סיטי 3 הפסדים ושני נצחונות. אתם שמים לב שחסרה תוצאה אחרת? – תיקו סולו.

9. ווסט־גייט – פרנקסטון. משחק מעניין בין העולה מהליגה השנייה (ווסט־גייט) שיורדת מהליגה הלאומית. האורחים לא הפסידו חמישה מחזורים ונראים עריפים. כנראה שהם בדרכם חזרה לליגה הלאומית. X, 2 מספיק.

10. קמבלטאון – אדלאייד. עברנו לליגה הראשונה של דרום אוסטרליה. לשתי הקבוצות הישגים דומים ונראה לנו שהפעם הביתיות תכריע לטובת קמבלטאון. 1.

11. קרואטיה – הלאס. "משחק העונה" בדרום אוסטרליה. הראשונה מארחת את השניה, כאשר למשחקים ביניהן יש מסורת של תיקו (2–2 לפני שנה, 0–0 לפני שנתיים). מי שירשום, כמונו, משולש, לא יטעה.

12. ליון גריינג' – קמברלאנד. האורחים הם "אלופי התיקו" המסורתיים של דרום אוסטרליה (10 תיקו לפני שנה, 8 תיקו לפני שנתיים!) וגם עכשיו יש להם כבר חמש תוצאות תיקו, מתוכן שתי האחרונות ברציפות. הגיע הזמן למשהו אחר... 1, 2.

13. פרה־הילס – בירקאלה. האורחים היו אלופים לפני 3 שנים (אז נקראה הקבוצה טורנס). בשנה שעברה כמעט ירדו, והשנה הם שוב בצמרת. המארחים, מקום לפני אחרון צריכים להתחיל את המלחמה נגד הירידה. משולש נגד הפתעות, 1–1 בשנה שעברה.

14. וודביל – סאליסבורי. גם במשחק האחרון, מארחת קבוצה מן התחתית קבוצה מן הצמרת. האורחים בקו עליה ולא הפסידו כבר 5 מחזורים. קשה להאמין שזה יקרה דווקא הבית. 2 "סולו".

אולאף טון ממערב גרמניה, נופל על הדשא במהלך משחק הפתיחה של אליפות אירופה, נגד איטליה. משמאל: ריקרדו פרי (ליד טון) ופאולו מאלדיני האיטלקים (צילום א.פ.)

דרום אוסטרליה

1.	קרואטיה	7–22	19
2.	הלאס	15–25	17
3.	בירקאלה	11–14	17
4.	סאליסבורי	13–17	15
5.	פולניה	17–24	13
6.	קמבלטאון	17–14	13
7.	ארלאיד	21–18	12
8.	קאמברלאנד	18–17	11
9.	מורבורי	16–12	10
10.	ליון־גריינג'	26–20	10
11.	פרה־הילס	18–12	9
12.	וודביל	27–11	8

ויקטוריה, ליגה ראשונה

1.	אלטונה־גייט	3–26	19
2.	פרנקסטון	13–21	16
3.	אלביון	9–14	14
4.	ווריבי	8–11	12
5.	מורולבארק	17–20	11
6.	ווסט־גייט	13–13	11
7.	נונאורינג	17–15	11
8.	מורדיאלוק	19–14	11
9.	ריצ'מונד	23–16	11
10.	ברודמדוס	14–14	10
11.	אסנדון־סיטי	18–10	8
12.	נוקס־סיטי	18–10	8
13.	דנדונג	11– 5	7
14.	סאנבורי	21– 7	3

הצעות השבוע

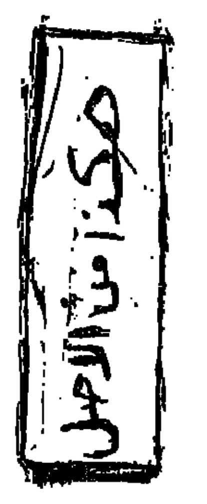
שיטות מלאות

	סולידי	הפתעות	הגיוני	לעשירים
1	1	2	1	1 x 2
2	1	1	1 2	1
3	x	2	1 x	1 x 2
4	2	1 2	2	1 x 2
5	x	1	1 x	1
6	1 2	x 2	1 x	1
7	1	x	x	1 2
8	x	1 x	x 2	x
9	x 2	x	x	1 2
10	1 2	1 x	1 x	x
11	x	x 2	1 2	1
12	1 x	2	1	1 x
13	2	1	x 2	1 2
14	x	1 x	2	2
שלשות	/	/	/	3
כפולים	4	6	8	4
טורים	16	64	256	432

שיטה מצומצמת

	בסיס	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	1 x 2	2	x	1	2	x	1	2	x	1
2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
3	1 x 2	x	1	2	1	2	x	x	x	1
4	x 2	x 2	x 2	x 2	x 2	x 2	x 2	x 2	x 2	x 2
5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
6	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2
7	1 x 2	1	2	x	x	1	2	2	x	1
8	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
9	x 2	x 2	x 2	x 2	x 2	x 2	x 2	x 2	x 2	x 2
10	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
11	1 x 2	1 x 2	1 x 2	1 x 2	1 x 2	1 x 2	1 x 2	1 x 2	1 x 2	1 x 2
12	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2
13	1 x 2	2	2	2	x	x	x	1	1	1
14	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

שלשות 5
כפולים 4
טורים מלא 3888
טורים בשיטה המצומצמת 432

אלפים ואלופים

לבנק לאומי 50 קבוצות בליגה למקומות עבודה ■ בת"א זכו קבוצותיו בתארי הכדורגל, הקט־רגל (גביע ארצי) ושחמט

רועי בן־נתן

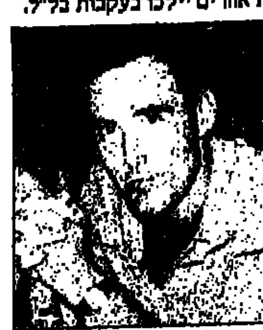
עם סיום משחקי ליגות הס־פורט במקומות העבודה, ראויים עובדי בנק לאומי להערכה מיוח־דת – הן במישור העממי (צעדות, צליחות ומועדוני ספורט) והן במי־שור הייצוגי־תחרותי.

בנק לאומי מייחס חשיבות רבה לפעילות הספורט של עובדיו ויש לו ייצוג מרשים בליגות שלנו – עם כ־50 קבוצות ספורט בכדור־גל, כדורסל, קט־רגל, כדורעף, טניס, טניס־שולחן, שחמט, ברידג', קליעה למטרה, שחיה וקריקט – מאילת ועד קרית־שמונה.

במחוז ת"א מרוכז עיקר כוחם של האלופים עובדי בנק לאומי. במיוחד ניתן לציין את קבוצת הכ־דורגל שלהם, שזכתה בפעם השני־שית ברציפות באליפות המחוז וק־בוצת הקט־רגל שהגדילה לעשות בזכייתה בטורניר הגביעים האר־ציים שנערך במכון וינגייט. כן הפתיעה קבוצת השחמט, שזכתה בפעם הראשונה באליפות.

לא נוכל שלא להזכיר את ההשתתפות ההמונית של אלפי עובדי הבנק עם משפחותיהם, בצעדות עממיות שמארגן מרכז הפועל.

אין ספק: הנהלת הבנק לאומי וכמובן ועדי העובדים מכירים בח־שיבות הספורט – והם ראויים לי־שר כוח. יש לקוות שמקומות עבו־דה אחרים יילכו בעקבות בל"ל.

טוביה אלון
האחראי על הספורט בבל"ל

קבוצת הקט־רגל סלון הוד. עומדים, מימין: אנדרי נבר (מנהל), אשר קינן, מאיר יוסף, שלום נחייסי, דוד נחייסי. כורעים: נחייסי, ליאור נבר (הקמיע), אלי ארדיטי, יוסי אטיאס, יאיר כהן, יוסי אסביה

סיפורה של קבוצה

כך טיפסה קבוצת הקט־רגל סלון הוד מליגה ג' לליגה הבכירה ■ עכשיו בא התיאבון

הרעיון להשתתף בליגה למקומות עבודה, נולד בבוקר שטוף שמש אחד, כאשר כמה מעובדי החנויות ערכו מש־חק קט־רגל תמים בחצר בית־ספר בב־בתיים.

כך זה התחיל – והיכן הם היום?

בתוך שנתיים של פעילות ברוכת הישגים בליגה למקומות עבודה, על־תה קבוצת סלון הוד מליגה ג' לליגה הבכירה, זכתה בכ־30 נצחונות (הפסד בודד) וכבשה 150 שערים (לעומת 25 שספגה).

מיהם כוכבי הקבוצה:

● כהן יאיר – נהג ומדריך מכשירי חשמל, שנעשה לשוער המצטיין של הליגה.

● יוסף אסביה – שוטר לשעבר, מומחה לאלקטרוניקה.

● אשר קינן, מתקין מזגני־אוויר מכתיים.

● אלי ארדיטי – כוכב הקבוצה ולשעבר שחקן פעיל בהפועל בת־ים.

● מאיר אסי, חברו של אלי ומלך השערים של הליגה.

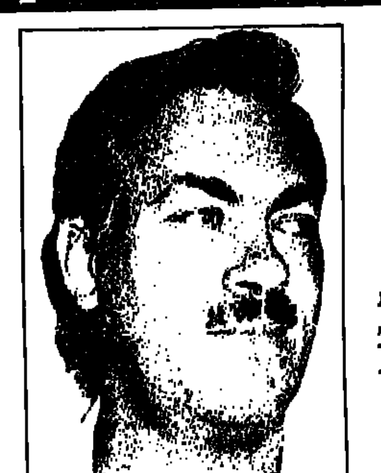
● שלום ודוד נחייסי, אחים, שב־לעריהם לא היו התוצאות כפי שהם.

● יוסף אטיאס – הסוגר את הר־שימה, הבלם הבלתי חדיר, לשעבר בנ־בחרת הנוער של ישראל. הוא מהווה דוגמה בהגינותו וברוח הספורטיבית שלו.

מעל כולם, מנהל הקבוצה, מנהל סלון הוד, אנדרי נבר, שחקן ותיק ומי־נוסה בכדורגל, קפדן ודייקן, שמנהל בהצלחה רבה ובמסירות ראויה לשבח, את פעילות הקבוצה. לדעתו, שילוב של פעילות ספורט בעבודה, תורם לגיבוש צוות העובדים ומהווה גורם מדרבן, בשני המישורים גם יחד.

לשאלה איך הגיעה הקבוצה להיש־גים כה רבים ובזמן כה קצר, עונה אנדרי: עם עובדים בעלי נשמה כמו שיש לנו, עם אופי של "ווינר כפי שיש לי, אין מקום לפשרות והמקום הטבעי הוא בראש הטבלה.

עתה מקווה קבוצת סלון הוד לז־כות בגביע הליגה ובשנה הבאה, להי־שתלב בצמרת הליגה הבכירה.

אנדי נבר
מנהל קבוצת סלון הוד בקט־רגל

הודעות

● בשבוע שעבר נפתח השתל־מות מאמנים בכדורסל ובכדורגל לליגה למקומות עבודה, בהשתת־פות 80 איש.

● ב־6.7.88 ב"בית אסיה" בת"א, יתקיים טקס סיום העונה בליגה למקומות עבודה בהפועל מחוז ת"א. ישתתפו נציגי הקבו־צות, מוזמנים ונכבדים. בתוכנית יואל שר ומנחם זילברמן. תנחה את הערב, שירה גרא (מהטלווי־זיה וגלי צה"ל).

מעריב לילדים
גליון 340
16 ביוני 1988 א' בתמוז תשמ"ח | עריכה: בת דורה בר | גראפיקה לוסי קוסיר

שלום שלום

כדרכי, אני יוצא לטייל בדרכי ישראל ושביליה לעיתים קרובות. והנה, את הנוף הנפלא שלא רצנו מכסים בימים האחרונים ענני עשן כבדים.

אש. לאן שתפנה – להבות אש משתוללות ומכלות את הצמחיה המכסה את השדות, הגבעות וההרים שלארצנו.

במשך חדשי החורף עולים צמחים ירוקים ורעננים שמכסים את נוף ארצנו וצובעים אותו בירוק. ובבוא האביב עם התמסין הראשון – מתייבשים הצמחים החד־שנתיים והירוק הופך לצהוב־חום דליק.

רוב השריפות בטבע אינן פורצות מעצמן, הן נגרמות בידי אדם. בשנים קודמות נגרמו השרפות בעיקר בשל הזנחה בעת הדלקת מדורות בפיקניק, זריקת סיגריות בוערות ממכוניות או הבערת קוצים בלי לנקוט אמצעים לשמירה על האש שלא תתפשט.

השנה, שהיתה גשומה, צמחיה צפופה ורבה במיוחד כיסתה את ארצנו – השרפות קשות במיוחד והלהבות סיכנו גם ישובים.

אנו מקווים שהמשטרה תצליח ללכוד את המציתים.

עמוס בר

שירי שטות

נוּמִי, עִצְמִי אֶת עֵינַיִךְ, יַלְדָּה.
אַבָּא יִקְנֶה לָךְ צִפּוֹר נֶחְמָדָה.
וְאִם הַצִּפּוֹר תֵּעָלֵם בִּמְעוּפָהּ,
אַבָּא יִקְנֶה לָךְ טַבַּעַת יָפָה.
וְאִם הַטַּבַּעַת תֹּאבַד, אַתְּ תִּרְאִי
שֶׁאַבָּא יִקְנֶה לָךְ מַסְרֵק וּרְאִי.
וְאִם הָרְאִי לִרְסִיסִים יִתְנַפֵּץ,
אַבָּא יִקְנֶה לָךְ גְּדִי צָח וְנוֹצֵץ.
וְאִם גַּם הַגְּדִי יִסְתַּלֵּק וְיֵלֵךְ,
אַבָּא יִקְנֶה עוֹד אֶחָד בִּשְׁבִילֵךְ.

צילום: אורי אברמוביץ

הַקַּיִץ בָּא

הַקַּיִץ בָּא לוֹ כָּךְ פִּתְאֹם,
בִּצְרוֹרוֹת רַבִּים שֶׁל חֹם –
וְכָל־כָּךְ הוּא מִתְעַקֵּשׁ
אֶת הָאָבִיב פֹּה לְגָרֵשׁ.
הִיא שׁוֹלֵף אֶת הַשָּׁרָב –
זֶה הַקַּיִץ הַשּׁוֹבָב,
אָז כָּל צֶמַח מְבַקֵּשׁ:
"זוּז מְעַט, פֶּן אֶתְיַבֵּשׁ".

הַפַּשְׁפֵּשׁ עָף מְקַפֵּץ,
מְדַלֵּג מֵעֵץ לְעֵץ –
וּמְזַמֵּין הוּא לְצִיּוּץ
אֶת הַקַּיִץ שָׁם בַּחוּץ;
בַּשָּׂדוֹת שָׁם הַחִטָּה –
כְּבָר זוֹקֶפֶת קוֹמָתָהּ,
וְהַפָּה הִיא וּמְזַהֶרֶת
לַקּוֹצְרִים שֶׁי מְזַמֶּרֶת.
גַּם בַּכֶּרֶם עֲנָבִים
כֹּה יָפִים הֵם וְטוֹבִים,
לַבּוֹצְרִים הֵם מְסַפְּרִים –
בַּשְּׁוָרִים סִינָקִים.

אֲבַטִּיחַ כְּבָר מוּכָן,
מִתְגַּלְגֵּל לוֹ בְּדוּכָן,
מִסִּינוֹ אָדֹם – יָרֹק
עֲסִיסִי הוּא וּמָתוֹק.
וְסַרְאַל – כְּמוֹ כֻּלָּם
מְמַהֵר הוּא אֶל הַיָּם;
אֶל הַחוֹל וְהַגַּלִּים –
וּבוֹנֶה הוּא מִגְדָּלִים...

שושנה צפורי

גם אני הייתי ילד

צִפִּי שָׁבִיט

תּוֹפָעָתָהּ הָרִאשׁוֹנָה שֶׁל הַכַּנְרָנִית ה"מְצַחִיקוֹלָה" צִפִּי שָׁבִיט הָיְתָה בְּעֶרֶב לֵיל הַסֵּדֶר, בַּחֲדַר הָאֹכֶל שֶׁל קִבּוּץ נָוֶה יָם, מְקוֹם הוּלַדְתָּהּ, בִּהְיוֹתָהּ בַּת שֵׁשׁ. "הֶעֱלוּ אוֹתִי עַל כִּסֵּא וּפִתְאֹם כָּל חַבְרֵי הַקִּבּוּץ הִפְנוּ אֵלַי אֶת מַבָּטָם" – נִזְכֶּרֶת צִפִּי – "כְּשֶׁהֵם מְאִיצִים בִּי לִשְׁאֹל אֶת אַרְבַּע הַקֻּשְׁיוֹת. הִתְרַגַּשְׁתִּי מִמַּעֲמָד וְאָז הֵחֵלּוּ לְפֶתַע כֻּלָּם לִצְחֹק. הִתְבָּרֵר שֶׁמֵּרֹב פַּחַד קָהָל עָשִׂיתִי בַּמִּכְנָסַיִם. יַלְדוּתִי בַּקִּבּוּץ, הַשּׁוֹכֵן בְּקִרְבַת חֵיפָה, הָיְתָה מְאֻשֶּׁרֶת, יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר בְּתֵל אָבִיב, אֵלֶיהָ הִגַּעְתִּי בְּגִיל 12. לַלִּמּוּדִים בַּקִּבּוּץ לֹא הָיְתָה עֲדִיפוּת עֶלְיוֹנָה, כָּךְ שֶׁיּוֹתֵר חָשׁוּב מֵהֶשֵּׂגַת צִיּוּנִים גְּבוֹהִים הָיָה לִהְיוֹת חַבְרְמָנִית וּמְקֻבֶּלֶת בַּחֶבְרָה. אֲנִי הִשְׁתַּלַּבְתִּי בָּזֶה יָפֶה. בְּכָל הִזְדַּמְּנוּת שַׁרְתִּי, רָקַדְתִּי וּכְמִשְׂחָקִים הַחֶבְרָתִיִּים בִּיַּמְתִּי הַצָּגוֹת מְלֻוּוֹת בְּמַעֲשֵׂי קֻנְדֵּס. אֲסַבְתִּי לִקְרֹא סְפָרִים כְּדֻגְמַת 'נָשִׁים קְטַנּוֹת', 'הַכֶּלֶב', 'הַנָּסִיךְ הַקָּטָן', 'מֶרֶד הַנְּעוּרִים', אֲשֶׁר הֶעֱנִיקוּ לִי הַרְגָּשָׁה שֶׁאֲנִי בְּמֶרְכַּז הָעוֹלָם. שֶׁאִיפַּתִּי שֶׁהִתְגַּשְּׁמָה הָיְתָה לִחְיוֹת... וְשַׁרְתִּי. הוֹרַי לֹא הִתְנַגְּדוּ לְכָךְ, אַךְ אָבִי נָסַג לְהַסְבִּיר: 'הָעִקָּר צִפְּ'לֶה כְּשֶׁתִּתְבּוֹנְנִי בַּמַּרְאָה שֶׁלֹּא תִּתְבַּיְּשִׁי בְּעַצְמֵךְ'.

"בְּאוֹתָהּ תְּקוּפָה הָיְתָה מֵעֵין יְרִיבוּת בֵּין מַעֲרִיצֵי הַזַּמָּרִים אֶלְוִיס פְּרֶסְלִי וְקְלִיף רִיצְ'רְד. אֲנִי הָיִיתִי גְּרוּפִּית (מַעֲרִיצָה) שֶׁל אֶלְוִיס וַאֲפִלּוּ חָסַכְתִּי כֶּסֶף כְּדֵי לִנְסֹעַ אֵלָיו לְאָמֶרִיקָה (זֶה לֹא הִתְגַּשֵּׁם). כַּיּוֹם הַיְּלָדִים יוֹתֵר מִתְחַכְּמִים מִבְּעָבָר וְדוֹרְשִׁים מֵהָאֳמָנִים מַאֲמָץ רַב יוֹתֵר בְּהוֹפָעוֹת. אַךְ אִם עֲדַיִן שׁוֹאֲלִים אוֹתִי יְלָדִים בְּתֹם הַמּוֹפָע: 'צִפִּי, לְאֵיזֶה גַּן אַתְּ הוֹלֶכֶת?' הֲרֵי שֶׁהִצְלַחְתִּי וַאֲנוּ בְּרֹאשׁ אֶחָד.

"לְמַעֲשֶׂה נִשְׁאַרְתִּי עַד הַיּוֹם דֵּי יַלְדוּתִית גַּם מִחוּץ לַהוֹפָעוֹת. אָבִי, מֹשֶׁה שָׁבִיט, הָיָה טִפּוּס שְׁמַנְמַן, מָלֵא עֲלִיצוּת שֶׁדָּבְקָה אַף בִּי. גָּדַלְתִּי בָּאֲוִירָה עַלִּיזָה, פַּטְפְּטָנִית. אִם רָצִינוּ הָלַכְנוּ לִישֹׁן מְאֻחָר, כִּי הָיִינוּ שׁוֹמְעִים מוּסִיקָה אוֹ מְסַפְּרִים סִפּוּרִים עַל יַד הַשֻּׁלְחָן הַגָּדוֹל. זוֹ הָיְתָה אֲוִירָה שֶׁאֲמוּרָה – בְּדוֹר זֶה דָּבָר חִיּוּנִי, הָעוֹזֵר לְהִתְמוֹדֵד בְּהוּמוֹר וּבְרוּחַ טוֹבָה בְּקָשְׁיִים שׁוֹנִים. אֶל הַיְּלָדִים" – מְצַיֶּנֶת צִפִּי – "יֵשׁ לְהִתְיַחֵס כְּאֶל בְּנֵי אָדָם לְכָל דָּבָר וְלֶאֱהֹב אוֹתָם. כָּךְ נָבִין אוֹתָם. וְאֵין צֹרֶךְ לָרֶדֶת לְעוֹלָמָם".

הַחֹדֶשׁ יוֹפִיעַ תַּקְלִיט חָדָשׁ שֶׁלָּהּ – "צִפִּי וְכָל הַחֲבֵרִים", הָעוֹסֵק בִּילָדִים חֲרִיגִים. לְמַעֲשֶׂה בְּכָל קְבוּצַת יְלָדִים, גַּם זוֹ הַבְּנוּיָה מִיְּחִידִים הַדּוֹמִים זֶה לָזֶה, יֶשְׁנָם שׁוֹנִים: מְמֻשְׁקָפִים, מְגַמְגְּמִים, גִּ'ינְגִ'ים, יְלָדִים נְמוּכִים אוֹ גְּבוֹהִים מִדַּי, שְׁמֵנִים אוֹ רָזִים, תּוֹקְפָנִים, בַּיְשָׁנִים. לְעִתִּים נִדְמֶה לַיָּחִיד הַסּוֹבֵל, כִּי הוּא ה"מִּסְכֵּן שֶׁבָּעוֹלָם". פְּגִישָׁתוֹ עִם בְּעָיוֹת שֶׁל אֲחֵרִים עֲשׂוּיָה לְהָקֵל עָלָיו וּלְהַרְאוֹת לוֹ שֶׁגַּם הֵם (הָאֲחֵרִים) אֵינָם מֻשְׁלָמִים, וְאִלּוּ יְכוֹלִים הָיוּ אוּלַי רוֹצִים הָיוּ לְהִתְחַלֵּף בִּבְעָיוֹת. הֲרֵי הַדֶּשֶׁא שֶׁל הַשָּׁכֵן נִרְאֶה תָּמִיד יָרֹק יוֹתֵר. הַהִסְתַּכְּלוּת בַּבְּעָיָה בְּמַבָּט עָקֹם וּמְשַׁעֲשֵׁעַ עֲשׂוּיָה לְשַׁחְרֵר אֶת הַיֶּלֶד וְגַם אֶת הַמְּבֻגָּר מִמְּתָחִים.

גַּם בַּתַּקְלִיט וְגַם בַּמְּצִיאוּת צִפִּי הַשְּׁמַנְמֹנֶת הַקְּטַנָּה מְאִירָה אֶת הַבְּעָיוֹת בְּאוֹר מָלֵא תִּקְוָה.

ציפי שבט

דניאל סטוקלין

תיק סגור

קציר הפרק הקודם: כשמתברר לרונן – שנסע עם אביגדור לבית תחולים – שחשי־עה מאוחרת, הוא בטוח שהוריו מחפשים אותו ומתחיל לחשוש.

פרק 35: השעה כבר ארבע...

ביום שישי חוזרת מלכה ורסנו בצהריים מן העבודה שבחוץ. בבית ממתין לה מחזור נוסף של עבודה, וכל רגע ורגע עד כניסת השבת מחושב ויקר.

אלא שבאותו יום ציפתה לה הודעה בלתי נעימה: אביגדור בבית־החולים. מלכה שלחה את נעמי לבית־החולים להודיע לשבתאי בעלה, הנמצא ליד מיטת אמו החולה, שילך מיד לחדר המיון, לראות מה קרה לאביגדור.

השעון הגדול שעל קיר המטבח המשיך לתקתק, קצוב ושקדני. השעה כבר ארבע, ונעמי טרם חזרה. האם מצאה את אביה? ציפורה השכנה נכנסה והתיישבה ליד שולחן המטבח.

"מה שקרה לאביגדור זה לא כל־כך רציני, מלכה, אני לא חושבת שיחזיקו אותו בבית־החולים הרבה זמן", אמרה ציפורה ומיד המשיכה ואמרה: "אבל מה אני מבינה בדברים האלה. מה אני בכלל יודעת".

"אני מקווה שנעמי מצאה את שבתאי", אמרה מלכה לציפורה.

"היא אף פעם לא היתה שם, בבית־החולים".

"יהיה בסדר, אל תדאגי".

"עוד מעט כבר לא אוטובוסים", כרסמה דאגה חדשה בלבה של מלכה.

הרחוב למטה היה ריק מאדם. ריח תבשילים ודברי מאפה עמד באוויר, נשים קראו לילדיהם לבוא להתרחץ, מן הרדיו בקע מזמור לשבת.

"לכי לנוח קצת, אמא", אמרה דלית.

מלכה נשארה לעמוד ליד החלון: "יהיה לנו עצוב הערב", נאנחה.

"למדנו בשיעור תורה, שבשבת אסור להיות עצובים", אמרה דליה.

לפתע נשמע רעש מכונית.

"זה הג'יפ של יוסף מורתי", קראה דלית, "אני יודעת לפי הרעש שלו". מלכה מיהרה לרדת למטה.

"איך הבן מרגיש עכשיו?" קידם יוסף את פניה.

"אני לא יודעת. בעל והבת נמצאים בבית־החולים; ואני כאן, יושבת ודואגת. באתי לשמוע ממך מה אמרו הרופאים כשהבאת אותו".

"פניו של יוסף נעגמו: "אני... אני הבאתי אותו לחדר מיון והשארתי אתו את הבלונדיני החוא. היה פיצוץ בצינור המים המרכזי, והייתי מוכרח לתקן אותו. אוי, כמה מים התבזבזו שמה! תראי איך אני נראה, ועוד מעט נכנסת השבת..."

"כן, וכבר אין אוטובוסים, אני חוששת. איך תחזור נעמי מבית־החולים? וגם סבתא שם. איזה צרות יש לנו..."

"בואי, תיכנסי לאוטו, נקפוץ לבית־החולים".

"אבל אתה..."

"בלי אבל, מלכה. חבל על כל רגע".

המשך בשבוע הבא

דורית אורגד

משחקים

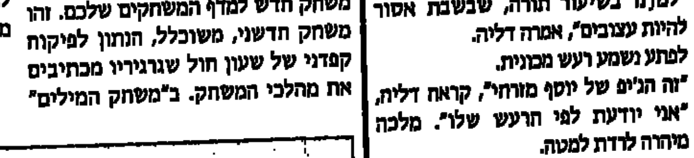

תום בן ה – 7 דלוק על המשחק החדש. "משחק המילים" תוצרת אורדע, הוא משחק חדש למדף המשחקים שלכם. זהו משחק חדשני, משוכלל, הנתון לפיקוח קפדני של שעון חול שגרגיריו מכתיבים את מהלכי המשחק. ב"משחק המילים" יכולים 2 עד 3 משתתפים לקבוע את הנושאים שמהם יורכבו המילים: ארץ, עיר, חי, צומח, כוכבים, בידור, את־רים הסטוריים ועוד.. המשחק מפתח את לימוד המילים האותיות וההקשר ביניהם. בקיצור: משהו חינוכי, קצבי, ומעניין. מתאים לגילאי 7 ומעלה. יש בו כיף לא נורמאלי.

הילדים נתפסים אליו חזק וקשה מאוד להוציא אותם מהרכוז.

מתאים מאוד למתנה.

איקי שובל

גְּאוֹנִים עִם צִיּוּנִים גְּרוּעִים

בְּפִנָּה זוֹ כְּבָר סִפַּרְתִּי עַל חִדּוּשֵׁי מַדָּע וְכֵיצַד הֵם פּוֹעֲלִים. אַךְ לֹא סִפַּרְתִּי עַל הָאֲנָשִׁים מֵאֲחוֹרֵיהֶם. וּבְכֵן אַצִּיג לִפְנֵיכֶם כַּמָּה מַמְצִיאִים חֲשׁוּבִים.

אַלְבֶּרְט אַיְנְשְׁטֵיין – פִיסִיקַאי יְהוּדִי, נוֹלַד בְּ־1879 בְּגֶרְמַנְיָה. אַיְנְשְׁטֵיין פִּרְסֵם שׁוּרָה שֶׁל תֵּאוֹרְיוֹת (הַשְׁעָרוֹת) שֶׁנּוֹשְׂאָן הֵם הַכֹּחוֹת הַפּוֹעֲלִים בָּעוֹלָם וְכֹחָם. אַיְנְשְׁטֵיין הָיָה תַּלְמִיד גָּרוּעַ עַד כְּדֵי כָּךְ שֶׁהוֹרָיו חָשְׁבוּ שֶׁהוּא מְפַגֵּר... כָּךְ שֶׁאִם אַתֶּם תַּלְמִידִים גְּרוּעִים אוּלַי אַתֶּם, בְּעֶצֶם, גְּאוֹנִים.

תּוֹמַס א. אֶדִיסוֹן, מַמְצִיא אָמֶרִיקָנִי, נוֹלַד בִּשְׁנַת 1847 בָּעִיר מִילָן שֶׁבְּאוֹהַיוֹ, ארה"ב. אֶדִיסוֹן הָיָה תַּלְמִיד גָּרוּעַ וְסֻלַּק מִבָּתֵּי־סֵפֶר רַבִּים.

כְּשֶׁגָּדַל לָמַד אֶדִיסוֹן לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בַּטֶּלֶגְרָף וְאַף שִׁכְלֵל אוֹתוֹ. מְאֻחָר יוֹתֵר, כְּשֶׁעָבַר לְנְיוּ־יוֹרְק, שִׂרְטֵט אֶדִיסוֹן מַכְשִׁיר מְשֻׁנֶּה וְעוֹזְרוֹ הֶחְלִיט לִבְנוֹת אוֹתוֹ. כְּשֶׁדִּבֵּר אֶדִיסוֹן לְתוֹךְ הַמַּכְשִׁיר חָזַר הַמַּכְשִׁיר עַל דְּבָרָיו. זֶה הָיָה הַפָּטֵפוֹן הָרִאשׁוֹן בָּעוֹלָם. הַמַּמְצָאָה הַגְּדוֹלָה בְּיוֹתֵר הָיְתָה הַמְּנוֹרָה שֶׁהֶחֱלִיפָה אֶת מְנוֹרוֹת הַגַּז (מַמָּשׁ הַזְּמַן הֶעָתִיק).

סֶר הַמְפְרִי דֵּיוִי, כִּימַאי אַנְגְּלִי, הָיָה בְּנוֹ שֶׁל פּוֹעֵל עָנִי. דֵּיוִי הָיָה פִּרְחָח הַכְּפָר, הוּא בָּרַח מִבֵּית־הַסֵּפֶר וְלֹא אָהַב לִלְמֹד. דֵּיוִי גִּלָּה מְאֻחָר יוֹתֵר חֳמָרִים שֶׁלֹּא הָיוּ מֻכָּרִים לַמַּדְעָנִים לִפְנֵי כֵן, דָּבָר שֶׁקִּדֵּם אֶת עוֹלַם הַמַּדָּע בְּהַרְבֵּה.

מַסְקָנָה: אִם אַתָּה עַצְלָן וּתְעוּדָתְךָ מַדְאִיגָה אֶת הוֹרֶיךָ, יָכוֹל לִהְיוֹת שֶׁאַתָּה גְּאוֹן הַדּוֹר.

בְּהַצְלָחָה לְכָל הַגְּאוֹנִים.

עָמִית לְבָבִי

סִפְרָה עַל פִּי הַמִּיתוֹלוֹגְיָה הַיְּוָנִית:

עָנְשׁוֹ שֶׁל סִיזִיפוֹס

הַמֶּלֶךְ סִיזִיפוֹס, שֶׁמָּלַךְ עַל קוֹרִינְת, הָיָה אָהוּב עַל הָאֵלִים. הוּא הָיָה אוֹרֵחַ רָצוּי בְּאוֹלִימְפּוּס – הָהָר שֶׁעָלָיו שָׁכְנוּ הָאֵלִים – וְשָׁם הָיוּ מְכַבְּדִים אוֹתוֹ בְּאַמְבְּרוֹסְיָה וּבְנֶקְטָר – מַאֲכַל וּמַשְׁקֵה הָאֵלִים.

אוּלָם מִגְרַעַת אַחַת הָיְתָה לוֹ לְסִיזִיפוּס – הוּא אָהַב לְרַכֵל. כְּשֶׁהָיָה חוֹזֵר מִבִּקּוּרָיו בְּאוֹלִימְפּוּס הָיָה מַפְלִיג בְּסִפּוּרִים עַל הַמִּתְרַחֵשׁ עַל הַר הָאֵלִים. הָאֵלִים לֹא שָׂמוּ לֵב לְכָךְ, כִּי סִפּוּרָיו לֹא הִזִּיקוּ לָהֶם. אַךְ פַּעַם אַחַת גִּלָּה סִיזִיפוֹס לְאָדָם אַחֵר אֶת אֶחָד מִסּוֹדוֹתָיו שֶׁל זֵאוּס, שַׁלִּיט הָאֵלִים, וְנִגְרַם בְּכָךְ נֵזֶק לְזֵאוּס.

זֵאוּס הֶחְלִיט לְלַמֵּד אוֹתוֹ לֶקַח וּלְהַעֲנִישׁ אוֹתוֹ. הוּא שָׁלַח אֶת סִיזִיפוּס אֶל מַמְלֶכֶת הַשְּׁאוֹל וְשָׁם הֵטִיל עָלָיו עֹנֶשׁ כָּבֵד: הֶעֱמִידוּ אוֹתוֹ לְמַרְגְּלוֹת הַר גָּבוֹהַּ וְצִוּוּ עָלָיו לְהַעֲלוֹת סֶלַע כָּבֵד אֶל רֹאשׁ הָהָר.

סִיזִפוּס הֵחֵל לְגַלְגֵּל אֶת הַסֶּלַע. כְּשֶׁהוּא נוֹשֵׁף וְנוֹטֵף זֵעָה. רַק הִגִּיעַ הַסֶּלַע אֶל רֹאשׁ הָהָר, וּמִיָּד שָׁב וְהִתְגַּלְגֵּל לְמַטָּה. שׁוּב הֵחֵל סִיזִיפוּס לִדְחֹף אֶת הַסֶּלַע הַכָּבֵד אֶל רֹאשׁ הָהָר. וְהִנֵּה רַק הִגִּיעַ הַסֶּלַע לְמַעְלָה – וּכְבָר שָׁב וְהִתְגַּלְגֵּל לְמַטָּה. הַדָּבָר חָזַר עַל עַצְמוֹ שׁוּב וָשׁוּב, עַד אֵינְסוֹף.

זֶה הָיָה עָנְשׁוֹ שֶׁל סִיזִיפוֹס: לַעֲמֹל קָשֶׁה בְּלִי לְהַגִּיעַ לְמַטְּרָתוֹ. מֵאָז, כָּל מִי שֶׁעוֹשֶׂה עֲבוֹדָה שֶׁאֵין לָהּ מַטָּרָה, אוֹמְרִים עָלָיו שֶׁהוּא עוֹשֶׂה עֲבוֹדָה סִיזִיפִית.

רותי אהרוני

ציור: נוריה צרפתי

סְמָלֵי הַמָּסֹרֶת הַיְּהוּדִית

תַּעֲרוּכָה שֶׁל סִמְלֵי הַמָּסֹרֶת הַיְּהוּדִית, הַמִּשְׂתָּרַעַת עַל פְּנֵי מִסְדְּרוֹנוֹת בֵּית הַסֵּפֶר הַיְּסוֹדִי "גּוֹלְדָה מֵאִיר", בְּחוֹלוֹן, הִיא מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם שֶׁל תַּלְמִידֵי כִּתּוֹת ז'–ח'. הֵם כָּתְבוּ בִּכְתַב יָד מְיֻחָד, אוֹתוֹ לָמְדוּ, עַל מְגִלּוֹת קְלַף כְּתֻבּוֹת, תָּפְרוּ וְרָקְמוּ פָּרֹכוֹת לְסִפְרֵי תּוֹרָה, יָצְרוּ מְזוּזוֹת מִנְּחֹשֶׁת וְקֶרָמִיקָה, וְלוּחוֹת מִזְרָח – הַלּוּחוֹת שֶׁהֻצְּבוּ בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ עַל הַכֹּתֶל הַמִּזְרָחִי. תַּלְמִיד כִּתָּה ח', מֻכְשָׁר בִּמְיֻחָד, עָשָׂה שַׁעַר לְחֻמָּשׁ, צִיֵּר אֶת סֵפֶר בְּרֵאשִׁית בִּכְתַב יָד. סֻלַּק מֵהַמְּכוֹנוֹת תָּפְרוּ גַּם מַפּוֹת לְשַׁבָּת. הַתַּלְמִידִים הִקְדִּישׁוּ גַּם פִּנָּה מְיֻחֶדֶת לַסְּמָלִים. עַל סָמָךְ עִיּוּן בַּהַגָּדוֹת וּבִמְגִלּוֹת אֶסְתֵּר עַתִּיקוֹת צָבְעוּ דַּפִּים דּוֹמִים וְצַלָּחוֹת פֶּסַח מְנֻיָּר. הֵם גַּם עָשׂוּ חֲנֻכִּיּוֹת קֶרָמִיקָה עַתִּיקוֹת, עַל פִּי צִלּוּמִים (עִיּוּן בְּסִפְרֵי אֳמָנוּת יְהוּדִית.

רֹאשׁ הָעִיר שֶׁלָּהֶם, עו"ד חַיִּים שָׂרוֹן, בִּקֵּר בָּאַחֲרוֹנָה בַּתַּעֲרוּכָה וְחִלֵּק שְׁבָחִים. מְבִּית הַתְּפוּצוֹת נִמְסַר, שֶׁיֵּשׁ לָהֶם כַּוָּנָה לְהַסְבִּיר לַתַּעֲרוּכָה נוֹדֶדֶת, שֶׁתַּעֲבֹר בֵּין בָּתֵּי סֵפֶר אֲחֵרִים בַּשָּׁנָה הַבָּאָה.

דימונה שיף

מתוך התערוכה של סמלי המסורת היהודית, בבית הספר גולדה מאיר בחולון.

הפינה המצחיקה

בְּרָכָה מְרֻבָּה

דָּלְיָה שָׁבְרָה צַלַּחַת וְהִצְטַעֲרָה מְאֹד. נִחֲמָה אוֹתָהּ אִמָּהּ וְאָמְרָה לָהּ: "יֵשׁ בְּכָךְ סִמָּן לִבְרָכָה!"

כַּעֲבֹר יוֹמַיִם שָׁבְרָה 2 צַלָּחוֹת נוֹסָפוֹת. רָצָה דָּלְיָה אֶל אִמָּהּ בְּשִׂמְחָה וְקָרְאָה: "עַכְשָׁו תִּהְיֶה לָנוּ בְּרָכָה מְרֻבָּה וּכְפוּלָה, שָׁבַרְתִּי 2 צַלָּחוֹת!"

בדיחות משלכם תתקבלנה במערכת עפ"י הכתובת: "מעריב לילדים" קרליבך 2 ת"א. ואת הטובות נפרסם בסרור.

אבנר גולדברג
גבעת מרדכי
ירושלים